

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

březen 2021 / ročník XXXI

JEŽÍŠOVA
slova na kříži:
slova odevzdání,
důvěry a naděje

Zlatá růže:
květ doby postní
a květ papežů

NOVÝ SVĚTEC
z nového světa

JUDr. Jan Jiří Rückl:
život a doba

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, Tel.: 224 818 757,
On-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Milada Jiřina Burgerová OCD

9 dní ruku v ruce se svatým Josefem

Nový titul z edice „Novény“ se stane milým průvodcem na cestě rozjímání o životě svatého Josefa, opatrovníka Svaté rodiny, jehož evangelium nazývá „mužem spravedlivým“ (Mt 1,19). Jak mocná je přímluva tohoto „muže opravdové víry“, nám připomenul i papež František, když 8. prosince 2020 vyhlásil Rok svatého Josefa a světil církev pod jeho ochranu, „aby všichni věřící v Krista mohli modlitbami a dobrými skutky získat útěchu a ulehčení od těžkých lidských útrap, kterými je poznamenána naše doba“.

brož., 72 s., 95 Kč

Anna Mátková FSP

Křížová cesta pro uspěchané

Tato křížová cesta chce dodat odvahu a chuť k modlitbě těm, kteří si na pobožnost křížové cesty se všemi náležitostmi z různých důvodů netroufají.

brož., 40 s., 45 Kč

Henri J. M. Nouwen

Návrat ztraceného syna

Roku 1983 Nouwen poprvé zahlédl reprodukcí slavného Rembrandtova obrazu, na němž otec objímá marnotratného syna. Výjev ho naprosto uchvátil... Záhy se mu naskytla příležitost odjet do Petrohradu a strávit pár dní v tichu před originálem. Jednotlivé postavy na obraze k němu promlouvaly tak mocně, že o nich musel rozjímát po mnoho dalších let. Postupně se našel v obou synech, přičemž ale zjistil, že „ztracenější“ je ten starší, ačkoli se nikdy nevzdálil z otčova domu. A nakonec největší výzvou bylo pro autora povolání stát se milosrdným otcem, který už neřeší sebe, ale má otevřené srdce i náruč pro všechny „ztracené“. Kniha může posloužit i jako výborná pomůcka pro duchovní obnovu a exercicie.

brož., 200 s., 229 Kč

Jan Dobraczyński

Stín Otce

V tomto románovém příběhu o svatém Josefovi z Nazaretu se autor ujímá nejen úžasného úkolu převyprávět život významného světce, nýbrž rekonstruuje i kulturní pozadí, ve kterém se světčův život odehrával. Zachycuje nesnáze jeho každodenního života, stejně jako napjatou atmosféru tehdejší doby, v níž Židé očekávali příchod Mesiáše, politické události na dvoře Heroda Velikého, vládcovy intriky, zvrácenosti a zločiny. Vychází při tom z biblických pramenů i z rozsáhlého literárního materiálu tehdejší doby.

brož., 272 s., 215 Kč

Raniero Cantalamessa

9 dní k navázání přátelství s Duchem Svatým

Další titul z edice „Novény“ nás tentokrát povede k tomu, abychom si ve svém životě více uvědomovali působení Ducha Svatého a nechali se jím vést. Duch Svatý je duší našeho duchovního života. Bez něho se nemůžeme modlit, chápat Písmo svaté ani mlovat. Duch Svatý nás posiluje. Ježíš sám nám to slíbil: „Dostanete sílu Ducha Svatého, který na vás sestoupí“ (Sk 1,8).

brož., 80 s., 95 Kč

Desatero přikázání

Celobarevná publikace, již sestavili katecheti z komunity „il sicomoro“ nabízí školákům návod, jak dobře porozumět Desateru. Přikázání jsou formulována současným jazykem, aby je děti správně pochopily. V jednotlivých kapitolách se vychází jednak z praktických příkladů ze života dětí, jednak z evangelických úryvků, které objasňují, jak na Desatero nahlížel Ježíš. Tato publikace se jistě stane užitečnou četbou pro samotné školáky a inspirací pro rodiče, vychovatele, učitele náboženství i katechety.

brož., 64 s., barevné ilustrace, 145 Kč

Obsah

Editorial	3
Ohlédnutí za Mons. Kulhánkem	4
Ježíšova slova na kříži: slova odevzdání, důvěry a naděje	5
Průzkum ostatků prvního převora českobudějovických dominikánů Jindřicha zvaného Librarius	7
Libraria bychom si měli připomínat i ve světském prostředí	9
Personalia	11
Slovo života pro děti	12
Zlatá růže: květ doby postní a květ papežů	14
Nový světec z nového světa, svatý Jan Nepomucký Neumann	16
Postní almužnou duchovně obohacujeme sami sebe	17
Život prachatické farnosti se sv. Janem N. Neumannem	18
Diecézně-misijní mezinárodní seminář Redemptoris Mater	19
JUDr. Jan Jiří Rückl – život a doba	20
Změny v Diecézním centru pro rodinu	22
Noc kostelů je výzva	24

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: Inpress a.s., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů a nezodpovídá za obsah inzerce.

Uzávěrka příštího čísla je 10. 3. 2021

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Přispět na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u Sberbank cz, a.s.: 4120000636/6800, variabilní symbol 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely.

Foto na titulní straně: Zlatá růže císařovny Marie Anny je dnes uložena v chrámovém pokladu katedrály sv. Víta, sv. Václava a sv. Vojtěcha v Praze; Foto: archiv Diecézního konzervátorského centra Arcibiskupství pražského

Foto: Jiří Šindelář

Otevírání zazděné dutiny pod oltární mensou v klášterním kostele Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích. V dutině byly nalezeny pravděpodobné ostatky bl. Libéria. Více v článku na str. 7.

Editorial

Milí čtenáři,

březen je trochu podivný měsíc. Jaro už klepe na dveře, ale my pořád „za kamna lezem“. V průběhu března máme v kalendáři hned několik zajímavých dnů. Kdo by dnes nevěděl, že na svátek sv. Tomáše Akvinského, 7. března 1850 se narodil náš první prezident Tomáš Garrigue Masaryk. „Nebát se a nekrást“ vštěpoval občanům mladého státu. Kdyby tak věděl, že mnozí toto heslo poněkud inovovali, čímž se z něho vytratila důležitá větná spojka. O týden později 15. březen – Březnové idy – den atentátu na Julia Caesara v roce 44 před Kristem, znamenal zásadní zlom v životě antického světa.

Už ani nevím kolika Josefům, Pepům a Pepčům 19. března přeji k jejich svátku a doufám, že ještě dlouho budu přát. Letos obzvlášť s velkým nasazením. Papež František vyhlásil totiž současný rok rokem svatého Josefa. Apoštolský list *Patris Corde* připomíná, že sv. Josef byl nejen spravedlivým mužem střežícím hluboké tajemství svého srdce – úkol ochraňovat svatou Rodinu, ale byl také mužem modlitby. Člověk oddanosti, skromnosti a pokory, který plní svůj úkol s plným, řekli bychom chlapským nasazením. Především nám však vzkazuje: důvěřujte v Boží lásku. On se postará.

Dalšího z Josefů mnozí z nás nesou ve svém srdci. Plnil své povinnosti a přijímal bezvýhradně těžkosti svého úřadu. Ze své cesty, kde mu byla vodítkem láska k Panně Marii, nikdy neuhnul. Jeho heslem bylo *Per Mariam ad Jesum* – Skrze Marii k Ježíši. Ano, mám na mysli Služebníka Božího, našeho pana biskupa Josefa Hloucha, od jehož narození 26. března letošního roku uplyne 119 let. Teta Anežka každoročně v březnu připomínala návštěvu hrobu pana biskupa slovy „*Nezapomeň na Jozífka!*“! A tak vás milí čtenáři také prosím – nezapomeňte na Jozífka!

JUDr. Jan Kotous, předseda redakční rady Setkání

Napište redakci

Vážení čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

OHLÉDNUTÍ ZA Mons. Kulhánkem

V sobotu 6. února 2021 zemřel ve věku nedožitých 91 let Mons. Václav Kulhánek, dlouholetý diecézní archivář, kancléř a emeritní kanovník Katedrální kapituly u sv. Mikuláše. O této smutné zprávě bylo možné se dočíst nejen v regionálním tisku, ale i na několika webových stránkách, nejen Biskupství, ale také třeba Jirsíkova gymnázia či Státního oblastního archivu v Třeboni. Ze všech příspěvků je patrné, že Mons. Kulhánek byl opravdu mimořádnou osobností, a kdo měl možnost poznat ho osobně, mohl se o tom sám přesvědčit. Velmi výstižně to vyjádřil Otec biskup Vlastimil, když o něm řekl: *„Celým svým životem nám všem prostým způsobem ukazoval, jak si váží kněžství a jak toto své poslání miluje. Bůh mu dal několik důležitých darů: jasnou mysl, zřetelný a jasný úsudek a hlubokou víru.“* Ano, všechny zmíněné dary dokázal hojně zúročit ve svém životě, který nebyl vždy jednoduchý a snadný. Stojí zato si jeho život připomenout.

Narodil se 14. února 1930 v Drahově na Tábořsku. Pro kněžskou službu se rozhodl jako čtrnáctiletý chlapec. Byl sice pevně rozhodnut, ale vysvěcen byl vinou komunistického režimu až ve věku 43 let. Po obecné škole měl nastoupit na česko-budějovické Jirsíkovo gymnázium, ale kvůli zavření škol za protektorátu byl nasazen do práce: těžil rašelinu na veselských blatech, pomáhal při opravě jezu na Nežárce a pracoval v rafinerii lihu ve Veselí nad Lužnicí. Maturitu proto složil až v roce 1949. Ihned poté začal studovat biskupský seminář v Českých Budějovicích. Již roku 1950 byl ale seminář zrušen a on byl poslán do Pomocného technického praporu (PTP) v Komárně. Při tvrdé fyzické práci strávil na vojně 40 měsíců – stavěl mimo jiné tankodrom v Podbořanech nebo letiště v Hájníkách na Slovensku.

Po vojně pracoval 19 let jako dělník v továrně Prefa ve Veselí nad Lužnicí a v závěru této etapy se staral o své nemocné rodiče. V roce 1968 začal dálkově studovat bohosloveckou

Foto: Radek Galis

fakultu a na kněze byl vysvěcen v roce 1973. Od té doby sloužil v Českých Budějovicích, nejprve jako kaplan při katedrále sv. Mikuláše. Od roku 1977 byl jmenován archivářem na Biskupství česko-budějovickém a v roce 1997 i kancléřem biskupství. Byl také dlouholetým soudcem církevního soudu, nejprve Interdiecézního a poté Metropolitního církevního soudu pražské arcidiecéze. Od roku 2000 byl kanovníkem Katedrální kapituly u sv. Mikuláše v Českých Budějovicích a v roce 2010 mu byl udělen titul „monsignore“. V posledních letech sloužil v kostele Božského Srdce Páně a u sv. Otýlie. Když se koncem minulého roku jeho zdravotní stav zhoršil, strávil několik týdnů v česko-budějovické nemocnici. V odevzdanosti do vůle Boží strávil poslední dny života v Domově sv. Františka ve Veselí nad Lužnicí.

Poslední rozloučení, které se konalo v česko-budějovické katedrále, bylo příležitostí k vyjádření vděčnosti za všechno dobré, co ve svém životě vykonal, zvláště pak pro česko-budějovickou diecézi. Vděčnost však tímto není vyčerpána – trvá i nadále! A k této vděčnosti se připojují i slova naší modlitby: *„Odpočinutí věčné, dej mu, Pane...“*

P. Dr. Zdeněk Mareš, Th.D.
děkan Katedrální kapituly u sv. Mikuláše

Foto: Radek Galis

Foto: Radek Galis

Ježíšova slova na kříži: slova odevzdání, důvěry a naděje

Všichni evangelisté věnují ukřižování Ježíše Krista velkou pozornost. Každý z nich píše pravdivý příběh o umučení Páně, ale s odlišnými důrazy, které souvisí se specifickým pojetím Ježíšovy osoby v příslušném evangeliu.

Dr. Pavelčík; Foto: archiv Julia Pavelčíka

Tyto odlišnosti se projevují i v podání posledních Ježíšových slov na kříži: Marek a Matouš hovoří pouze o jednom zvolání umírajícího Ježíše. Oba pak dále konstatují, že Ježíš „vykřikl mocným hlasem“ (Mt 27,50; Mk 15,37), což svědčí o tom, že Ježíš přinejmenším ještě jednou promluvil; blíže však neupřesňují obsah toho hlasitého zvolání. Lukáš nás informuje o třech Ježíšových slovech. V jeho podání však nenacházíme ten jediný výkřik Krista na kříži, který

uvádí Marek a Matouš. Jan uvádí výroky, které nenalezneme v žádném z předchozích evangelií. Jaké teologické předpoklady a jaká christologická perspektiva stojí za výběrem Ježíšových slov na kříži v jednotlivých evangeliích?

Podle Marka a Matouše předtím, než zazněl Ježíšův výkřik, celý kraj se ponořil na tři hodiny do tmy. Evangelisté zatahují oponu plnou úcty a tajemství. V tom čase Ježíš mlčí. Až potom, ve tři hodiny odpoledne zvolal mocným hlasem: „**Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?**“ (Mk 15,34; Mt 27,46). Ježíšův výkřik je voláním trpícího člověka k Bohu, naléhavou modlitbou vyjádřenou slovy ze začátku žalmu 22. Lze si představit, že Ježíš se modlil celý žalm, který končí díkem za záchranu trpícího spravedlivého. Jeho modlitba tak není výkřikem beznaděje a zoufalství, ale vyjádřením důvěry. Jeho mocný výkřik je v situaci jeho krajní nouze „přiměřeným“ výrazem jeho neotřesitelné víry. Ježíš vyprázdnil kalich utrpení až do dna. Na Golgotě, když visí na kříži mezi nebem a zemí, Bůh dokonce opouští svého Syna. Není slyšet žádný Boží hlas, jako tomu bylo u Ježíšova křtu: „*Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení!*“ (Mk 1,11) Bůh mlčí. Proto Ježíš vykřikne od bolesti a opuštěnosti. Je to výkřik lidské přirozenosti zcela vyčerpané ukrutným mučením a utrpením, která vyslovuje své poslední „*proč?*“, ptá se po strašné nevyhnutelnosti toho, co se děje. Současně však Ježíš dobrovolně a s plnou důvěrou potvrzuje své odevzdání se Otcově vůli v Getsemanech, která se na něm plní: „*Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne co já chci, ale co ty chceš.*“ (Mk 14,36) Jak ukazují události velikonoční neděle, Ježíšova otázka Bohu nezůstala bez odpovědi.

V Lukášově evangeliu první Ježíšova slova „**Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.**“ (Lk 23,34), vyslovena bezprostředně po jeho ukřižování spolu s dvěma zločinci, nejsou adresována pouze jeho popravčím. Ti byli jen výkonným nástrojem těch

židovských náboženských autorit, které rozhodly o jeho osudu. Ježíš u svého Otce vyprošuje odpuštění také jim, náboženským vůdcům Židů, resp. všem, kteří se podíleli na jeho odsouzení a ukřižování. Slova „*vždyť nevědí, co činí*“ ukazují na to, že Židé si neuvědomovali, že ukřižovali pravého Mesiáše a Božího Syna. Ježíšova slova jsou nadějí pro ty, kdo vyhlásili nespravedlivý rozsudek nad „*tímto spravedlivým člověkem*“ (23,47), že také mohou mít podíl na spáse zprostředkované jeho křížem a umučením. Ježíš na kříži jedná tak, jak jednal během svého života, projevuje milosrdenství a lásku k lidem, dokonce i k nepřátelům. Pro Lukášovo evangelium je charakteristické, že Ježíš odpouští, je Spasitelem hříšníků a ujímá se všech. Ukřižovaný Ježíš dává příklad odpuštění a zapomnění na utrpené křivdy. Jeho slova jsou výzvou jeho lásky pro každého z nás.

Jeden ze zločinců ukřižovaných spolu s Ježíšem, poté co vyznal jeho nevinu a kajícím uznal svou vinu, obrací se na něho s prosbou, aby ho přijal do Božího království (23,42). Zločinec tak uznává Ježíše za krále nadzemského království, nad kterým převeze vládu hned po smrti. Tato silná víra, která v ukřižovaném Ježíšovi vidí nebeského vládce a Pána, je hned odměněna. Ježíš kajícímu zločinci slavnostně slibuje: „**Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.**“ (23,43). Ráj, to je stav i místo, kde se nacházejí duše spravedlivých. Lukáš jako evangelista milosrdenství nám zanechal Ježíšův příslib, že lze po smrti vejít do jeho království, pokud člověk přizná své viny. Kdo hledí na Ježíšovo utrpení a vidí jeho umučení, ví podobně jako onen zločinec (23,41), že Ježíš trpěl za nás nevinně. Kristovo milosrdenství, které nezná hranic, umí i ve chvíli smrti odpustit těm, kdo ho v životě neznali. Ježíš odpouští těm, kdo v něho věří a upřímně litují svých hříchů, a slibuje jim věčný život.

Třetí Ježíšovo slovo v Lukášově evangeliu je opět adresováno nebeskému Otci: „**Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha!**“ (23,46) Ježíš tu „*mocným hlasem*“ cituje žalm 31,6, ve kterém člověk nevinně pronásledovaný nepřáteli ve chvíli smrti odevzdává svou duši Bohu. Z kříže Ježíš odevzdává Otcu svou duši. Tak jako celý jeho pozemský život patřil Otcu, tak mu patří i jeho konec. Navzdory nesmírné bolesti Ježíš s plným vědomím svého mesiášského poslání umírá s modlitbou na rtech, oslovuje svého Otce a vrací mu svůj život. Ježíšovo umírání je vzorem křesťanského umírání: s vědomím, že celý život byl službou pro Boha a naplňováním Boží vůle, odevzdat svého ducha do rukou nebeského Otce, který nás povolal k životu.

V Janově evangeliu Ježíš z kříže ani „*nekřičí*“ ani nevydává „*mocný hlas*“, všechna svá slova jednoduše „*říká*“. První slova znějí jako poslední vůle: „*Když Ježíš uviděl svou matku a jak při*

ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: **‘Ženo, to je tvůj syn.’** Potom řekl učedníkovi: **‘To je tvá matka.’** A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě.“ (J 19,26-27) Ježíšova matka vystupuje v Janově evangeliu už jenom na svatbě v Káně (2,1-5), kde svým chováním plným důvěry reprezentuje ty, kteří očekávají spásu od Ježíše. Nyní jí Ježíš světuje svého milovaného učedníka, kterého má přijmout místo Syna a zůstat u něho. On je pro ni jeho posledním odkazem. Milovaný učedník je ten, komu Ježíš otvírá své vnitro (13,23-26), ten, kdo věří (20,8) a ve víře poznává (21,7). Když si má k sobě vzít Ježíšovu matku, pak to znamená, že se má ujmout těch, kdo hledají spásu. To činí „od té chvíle“, od hodiny Ježíšovy smrti, která je zároveň také naplněním jeho života. V něm Ježíš viděl všechny ty, které do krajnosti miloval (13,1) a položil za ně život (15,13), všechny, kdo se k němu utíkají. Jeho Kristus z kříže odevzdává Mariině mateřské lásce. Tak vyhlazuje Marii za duchovní matku těch, kdo Inou k Ježíšovi a touží po spáse.

Po vyslovení „poslední vůle“ Ježíš s vědomím dokončení svého života a svého spasitelského díla říká: **„Žízním.“** (19,28) Toto slovo také navazuje na žalm 22 o trpícím spravedlivém, zde na jeho 16. verš: *„Hrdlo mám vyschlé jako stěpina a jazyk se mi přilepil k patru, přivedls mě do prachu smrti.“* Přenesený význam Ježíšova slova „žízním“ lze odvodit z evangelia: V 4,34 říká Ježíš učedníkům: *„Mým pokrmem je plnit vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo“*, a při zajetí odpovídá Petrovi: *„Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“* (18,11). Hlad a žízeň se stávají obrazem Ježíšovy touhy zcela vyplnit Otcovu vůli. Zvláště slovo o kalichu zde může silně rezonovat: Ježíš chce kalich utrpení a smrti vypít do poslední kapky. Proto *„přijal ocet“*, který mu byl podán. (19,30)

Pak zazní poslední Ježíšovo slovo na kříži v Janově podání: **„Dokonáno je!“** (19,30). Už před začátkem svého umučení Ježíš prohlásil, že splnil dílo, které mu Otec přikázal vykonat: *„Já jsem tě oslavil na zemi: dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil, abych ho vykonal.“* (17,4) Posledním činem umírajícího Ježíše je potvrzení toho, že splnil vůli svého nebeského Otce, naplnil Písmo (19,28) a vykonal vše, co souviselo s jeho spasitelským posláním. Ježíšovo umírání v Janově podání je vrcholem jeho christologie, skrytý triumf Syna, který se vrací k Otci poté, co vykonal své pozemské dílo.

Výběr Ježíšových slov na kříži má u každého evangelisty svůj teologický záměr vždy propojený se základní myšlenkou, že on je opravdivý Mesiáš, na kterém se v průběhu jeho umučení naplňují starozákonní předpovědi. Marek a Matouš zanechali pouze jedno Ježíšovo zvolání na kříži, které vyjadřuje celou tragédii jeho umučení, ale současně také potvrzení jeho podrobení se Boží vůli. Lukáš představuje Ježíše jako Spasitele hříšníků, který jim odpouští hříchy a slibuje věčný život. V Ježíšovi, který v hodině smrti odevzdává svého ducha do rukou nebeského Otce, ukazuje, jaký má být konečný cíl každého věřícího člověka. Janovský Ježíš, který má plně ve své moci i poslední hodinu svého života, vyslovuje závěť svým nejbližším a vyjadřuje touhu dovést do úplného konce své pozemské poslání, což nakonec definitivně potvrdil a uzavřel.

ThLic. Julius Pavelčík, Th.D.
od roku 2003 člen Katedry teologie TF JU
od roku 2020 tajemník katedry

KARMELITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ

Na Sadech 19, 370 01 České Budějovice;
www.kna.cz, www.ikarmel.cz

Stefano Gorla

Úžasný příběh o Ježíšovi Velké dobrodružství pro malé myšky

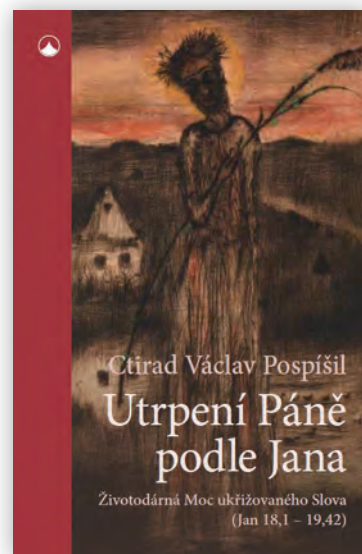
Co myslíte – může se malá myška přátelit s papežem? Ano, může – zvláště když vypráví tak nádherné příběhy jako papež František! Myšák Jirka hlítá každé jeho slovo. Papež krásně vypráví i vysvětluje. Jirka se tak může o to, co slyšel, podělit se svými sourozenci a příbuznými. Ten nejúžasnější příběh, jaký kdy slyšel, vypráví o Ježíšovi. O tom, jak se narodil chudý a jak se ztratil při pouti do Jeruzaléma. Jaký byl jeho bratranec Jan. Proč udělal dobrou věc, o kterou ho poprosila jeho maminka. A proč plakal kvůli svému příteli Lazarovi. Jak ho zajali a odsoudili na smrt. Tím to ale nekončí. Ježíš je nakonec svým nebeským Tatínkem vzkríšen a vrací se ke svým přátelům, kteří jsou štěstím celí bez sebe. První seznámení s příběhem Ježíše Krista pro předškoláky a malé školáky probudí v dětech zájem o Bibli a evangelia. Ocení ho i všichni, kdo mají rádi staré příběhy v novém podání.
brožovaná, 179 Kč

10 minut denně na modlitbu a relaxaci

Praktický sešit inspirující k 30 rozmanitým činnostem je určen dospívajícím dívkám, ale i všem, kdo mají doma dlouhou chvíli, chtějí se věnovat něčemu užitečnému nebo si udělat chvíli jenom pro sebe. 10 minut denně zapomeňte na denní shon, načerpejte sílu z Božího pramene a ponořte se do hry. Rozjímejte nad biblickými texty, objevte nové způsoby modlitby a prohlubte svoji víru. V našem sešitě na vás čekají tvořivé úkoly, kvízy, křížovky a hry, ale i krátké duchovní impulsy, modlitby a zajímavé úvahy.
brožovaná, 179 Kč

Ctírad Václav Pospíšil Utrpení Páně podle Jana Životodárná Moc ukřížovaného Slova (Jan 18,1-19,42)

Prof. Ctírad Václav Pospíšil (* 1958) je teolog a kněz Pražské arcidiecéze. Systematickou teologii přednáší na CMTF UP v Olomouci a na KTF a HTF UK v Praze. V Karmelitánském nakladatelství dosud publikoval teologické manuály Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel (4. vyd. 2010), Jako v nebi, tak i na zemi: náčrt trinitární teologie (3. vyd. 2017) nebo Husovská dilemata (2015).
brožovaná, 161 Kč

Průzkum ostatků prvního převora českobudějovických dominikánů JINDŘICHA ZVANÉHO LIBRARIUS

Archeologické oddělení Jihočeského muzea v Českých Budějovicích realizuje od roku 2018 průzkum zazděné pohřební niky v dominikánském klášterním kostele Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích, který patří k nejvýznamnějším stavbám jihočeské gotiky. V nalezené nice podle informací z odborných publikací a podle ústní tradice byly uloženy ostatky blahoslaveného Jindřicha Libraria, prvního převora dominikánského kláštera, který zemřel v roce 1281. Nika s ostatky se nachází v jižní stěně trojlodí klášterního kostela.

Krátké připomenutí úvodních prací

V první etapě archeologického průzkumu byla provedena geofyzikální prospekce a její vyhodnocení, která zachytila ve sledovaném prostoru ve zdivu rozsáhlou dutinu. Na prospekci navazoval průzkum zazděného prostoru a velmi podrobná dokumentace, kterou umožnila minisonda s kamerou. Do navrtaného otvoru o průměru cca 3 cm byla vsunuta minikamera, která zjistila, že se jedná o gotickou niku zakončenou hrotitým obloukem. Nika obsahovala dřevěnou schránku a řadu dalších artefaktů, včetně nápisů v podobě jmen osob, které se v 19. století podílely na uzavření niky.

Vzhledem k tomu, že veškeré předměty v nice uložené byly zabalené do papíru a nebylo tedy možné je určit, bylo ze strany majitele objektu (Českobudějovické biskupství a Děkanství u sv. Mikuláše) rozhodnuto, že prostor bude otevřen.

K slavnostnímu otevření došlo 26. června 2019 za účasti Jeho Eminence Dominika kardinála Duky O.P., Mons. Vlastimila Kročila, biskupa českobudějovického a řady dalších významných hostů. Veškeré výsledky dosavadních analýz byly prezentovány na konferenci s názvem „**Blahoslavený Jindřich Librarius OP a jeho význam pro současnost**“, která se konala 28. ledna 2020 v Českých Budějovicích v prostorách bývalého dominikánského kláštera. Z konference vznikl sborník, který byl součástí dvojčísla čtvrtletníku Via Lucis – Památky včera a dnes.

Většina artefaktů vyzvednutých z niky pocházela z 19. století. Nika obsahovala pamětní záznam se jmény osob, které se podílely na renovaci klášterního kostela v roce 1893. Dále byly nalezeny noviny „**Národní politika**“ z 18. července 1893 a vázaný výtisk básnické sbírky Jaroslava Vrchlického s názvem „**Z hlubin**“. Nejzajímavější byl nález malé dřevěné schránky, na jejímž víku byl uveden text: *Ossa P. Henr. Librarii. O. P., Aperit! Et inspicere scriptum hinc contentum!*, což volně přeloženo znamená „*Kosti Jindřicha Libraria, Otevři! a podívej se dovnitř na obsah, o kterém se zde píše!*“. Osteologický materiál, který schránka obsahovala, byl podroben antropologickému a archeozoologickému posouzení, neboť ve schránce se nacházely vedle lidských kostí z několika jedinců také kosti zvířecí. Z lidských i zvířecích pozůstatků byly odebrány vzorky a odeslány na radiokarbonové datování. Většina kostí byla datována až do raného novověku, tedy do 16. až 17. století.

Původní stav jižního zdiva trojlodí kostela s viditelným okrajem kamenné oltářní mensy.

Vybourání zazděné gotické niky

V létě roku 2020 byla kompletně vybourána novověká zazdívka gotické niky. Po vybourání zdiva se objevil výrazně hrotitý výklenek, přesně nasedající na kamennou desku, jejíž okraj byl původně přiznán ve stávajícím zdivu. Uvnitř niky byly patrné opravy hrubou stěrkou a ve spodní části i zbytky nečitelné malby. Na kamenné desce byly tyto úpravy z 19. století provedeny také. Deska se nachází cca 50 cm od stávající podlahy a přesně uprostřed pod obloukem niky a pod kamennou deskou byl vyvrtán otvor, ve kterém minikamera odhalila další, menší dutinu naplněnou zbytky dřev, kostí, látky a hřebů.

Slavnostní otevření niky 26. června 2019.

Závěrečné práce

V září 2020 pokračoval průzkum sledovaného prostoru a menší dutina pod nikou byla vybourána. Z prostoru o rozměrech 60 x 50 x 40 cm, který byl vystaven nyní již viditelně pod oltářní mensou, přesně uprostřed horní niky z gotických cihel na písčitou světlou maltu, byl vybrán obsah bez porušení nálezové situace a převezen do laboratoře Archeologického ústavu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde byl odebírán po mechanických vrstvách. Ty obsahovaly lidské ostatky, zbytky dřev, železné krátké hřebíky s hlavicí ve tvaru T, které se používaly po celý středověk a zbytky rozpadlé látky, která byla zachycena na některých kostech. Na osteologickém materiálu byly provedena archeozoologická a antropologická analýza a opět odebrány vzorky na radiokarbonové datování.

Předběžné výsledky závěrečné etapy průzkumu

V dutině vyzděné z gotických cihel, která byla umístěna pod oltářní mensou a celá situace byla zaklenuta gotickou nikou, bylo uloženo větší množství *disartikulovaných* ostatků minimálně tří dospělých jedinců, mužů. Pouze jeden z nich odpovídal stářím kategorii 40–64 let a také jeho zdravotní stav odpovídal odhadnutému vyššímu věku. Na kostře se vyskytovaly progresivně degenerativní změny. V souboru byly, mimo jiné, rozeznány kosti netopýra, což napovídá původně jinému a zřejmě i dostupnému místu uložení, jako je například krypta. Z obsahu této dutiny bylo odebráno celkem 5 vzorků na radiokarbonové datování. Z nich dva vzorky byly látka a rozpadlé dřevo. Ty je možné da-

tovat do období druhé poloviny 13. až druhé poloviny 14. století a je to nepochybně doba, kdy tato jasně středověká situace byla druhotně uložena pod oltářní mensu. Pouze jeden vzorek odpovídá antropologicky určeným věkem sledovanému jedinci, v relativní chronologii i datem úmrtí – to je druhé polovině 13. století, v absolutním datování se dostáváme k roku 1288. V historickém kontextu můžeme tedy předpokládat, že ostatky významného jedince byly přeneseny z jiného místa, například z krypty a uloženy pod oltářní mensu, kam se takto pro řád významní jedinci ukládali. Při přenesení byl soubor nejspíše kontaminován i jinými lidskými pozůstatky. Vzhledem k místní tradici, která přetrvala až do 19. století, můžeme s velkou pravděpodobností předpokládat, že se jedná o minimálně druhotné uložení prvního převora Jindřicha, kterému nejspíše až doba baroka přiřkla jméno Librarius.

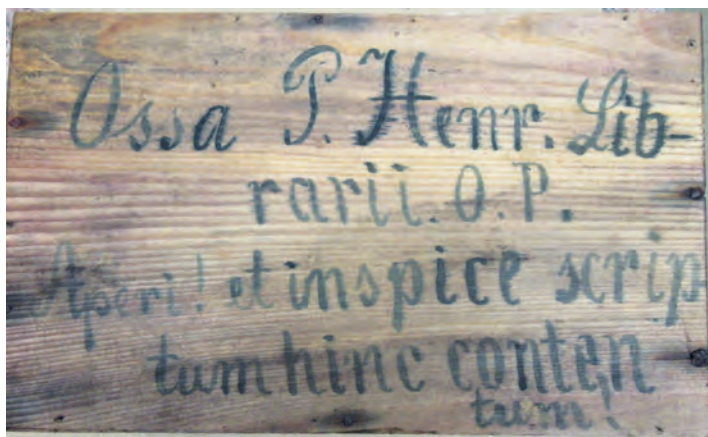
A co dál?

Majitelé objektu (tj. Českobudějovické biskupství a Děkanství u sv. Mikuláše) na doporučení Jeho Eminence Dominika kardinála Duky O.P. rozhodli, že nechají upravit tento prostor v jižní stěně trojlodí, a že nika i dutina pod oltářní mensou zůstanou otevřené a přístupné pro veřejnost, abychom si mohli i dnes připomínat osobu prvního převora českobudějovických dominikánů Jindřicha, zvaného Librarius.

Mgr. Zuzana Thomová,
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Pohled na vybouranou niku ve zdivu kostela; Foto: archiv Jihočeského muzea

Pohled na svrchní víko zrestaurované dřevěné schránky s nápisem; Foto: archiv Jihočeského muzea

Libraria bychom si měli připomínat i ve světském prostředí

Rozhovor s archeoložkou Zuzanou Thomovou.

Proč jste se stala archeologem – jste fanouškem Indiana Jonese?

Archeologem jsem chtěla být už od dětství. Ale zatímco děti kolem mě přitahoval Egypt a tajemno, já měla ve velké oblibě hunského bojovníka Attilu, který se snažil v době stěhování národů podmanit si téměř celou tehdejší Evropu. A protože moje babička byla Maďarka, a protože Maďari považují Huny ze své předky, tak jsem znala spoustu příběhů z jejího vyprávění a pak z knížek. O Attilově smrti a jeho hrobě existuje spousta příběhů. Jenomže nikdo neví, jak a proč Attila zemřel a kde je pohřbený. No a já jsem si jako dítě přála jeho hrob najít. Tak jsem se rozhodla věnovat se archeologii. Jak šel čas, tak hroby mi zůstaly, ale dnes se věnuji období středověku a raného novověku. Indiana Jonese mám velmi ráda, nakonec neznám ve svém okolí archeologa, který by neměl. Nejlepší, alespoň z mého pohledu, je díl Indiana Jones a poslední křížová výprava. Tam je všechno – středověk, tajemno a nádherná místa, která jsem donedávna znala jenom z knížek. Nakonec režisér Indiana Jonese Steven Spielberg se nechal v jednom z rozhovorů slyšet, že jako kluk chtěl být archeologem.

Jak vás napadlo hledat ostatky bl. Libraria – postavy, na kterou se po odchodu dominikánů z Českých Budějovic v roce 1785 téměř úplně zapomnělo?

Cesta k Librariovi byla dlouhá. Ono se na něj nezapomnělo, v povědomí lidí a místa uložení jeho ostatků zůstal. V roce 2008 jsme s kolegou Šindelářem a profesorem Krajícem vymysleli projekt, který jsme nazvali Nedestruktivní průzkum hrobek v historických objektech. Kolegové měli za sebou kamerový průzkum královské hrobky ve svatovítské katedrále a já díky této metodě mohla prozkoumat kostnici, která patřila ke hřbitovu u kostela sv. Mikuláše v Českých Budějovicích. Tak jsme si řekli, proč nezkusit i něco jiného. Jako první byla na seznamu kaple, kde byl pohřbený Librarius. Nakonec z tohoto průzkumu z mnoha důvodů sešlo a až teprve v roce 2019 na základě informace pana kardinála Duky, se na mě obrátili pan děkan Mareš a pan doktor Kotous s prosbou o průzkum v klášterním kostele Obětování Panny Marie. Teprve potom následovalo to, co proběhlo sdělovacími prostředky.

V červnu 2019 byla otevřena první schrána, ve které měly být uloženy ostatky bl. Libraria. Následný výzkum však tuto naději vyvrátil. Byla jste tehdy hodně zklamaná?

Ne, to v žádném případě. Naopak jsem byla ještě více zvědavá a s kolegy jsme si kladli řadu dalších otázek, protože písemné prameny jsou k osobě prvního převora dominikánského kláštera v Českých Budějovicích velmi skoupé. Dokonce si myslím, že nás to nasměrovalo k dalšímu výzkumu. Nakonec i výsledky této části byly zajímavé – dověděli jsme se o našich nedávných předcích, jak se s Librariovou osobou vypo-

Zdroj: archiv magazínu BUDLive (foto Petr Zikmund)

řádali bez jeho ostatků a co, podle v nice nalezených artefaktů, považovali za důležité. Třeba jenom zanechání svého jména v podobě nápisu na zdi, že tam tito konkrétní obyčejní lidé byli.

Jak významné jsou pro vás osobně výsledky zkoumání ostatků nalezených ve druhé etapě průzkumu?

Odpověď na tuto otázku má dvě roviny. První je ta odborná. Jsem ráda, že se potvrzuje, že mnohooborová cesta a přístup k těmto nálezům je správný, protože archeologové by bez přírodovědných metod a toho, čemu dnes moderně říkáme bioarcheologie, nevěděli skoro nic a jen stěží bychom vytvá-

řeli historický příběh daného místa nebo osoby. A druhá je ta osobní, která spíše souvisí s lidským přístupem, který spočívá v tom, že se dnes a denně setkávám s ostatky a lidskými pozůstatky lidí, kteří žili v minulosti v Budějovicích a měli vztah a vliv k městu a na město. Teprve díky archeologii jim vracíme – nebo se aspoň snažíme – vrátit jim jejich původní identitu. V případě prvního převora dominikánského kláštera Jindřicha Libraria tomu není jinak.

A co tento nález znamená nebo může znamenat pro město?

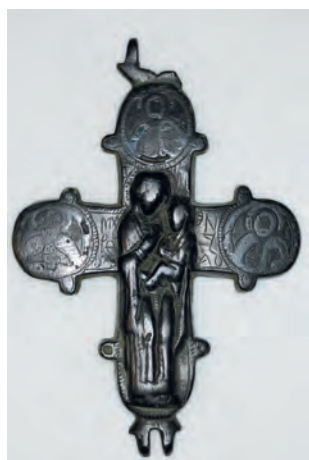
Myslím, že odpověď na tuto otázku je zcela zřejmá – Jindřich zvaný Librarius byl první převor kláštera, který začal vznikat jako první stavba ve městě. Librarius tak ovlivnil jeho vzhled, chod a působnost v nově vznikajících Českých Budějovicích. Měl vliv na historii města, takže když to řeknu jednoduše, byl to náš předek z 13. století a byl první. Takto bychom na něj měli pohlížet. Určitě by tedy bylo dobré si jej i ve světském prostředí připomínat.

Výsledkem vaší práce je dlouhá řada objevených artefaktů. Které byly nejvýznamnější?

Lidé si většinou myslí, že největší radost mají archeologové, když najdou třeba hrnec plný peněz nebo něco, co je velmi cenné z hlediska finanční hodnoty. Ale ono to ne vždy tak bývá, protože kromě té hodnoty finanční je také hodnota historická. Takže celý život jsem si přála najít zbytek románského kostela, což se nám podařilo v Zátoni na českokrumlovsku. To je nález, který se povede tak jednou za padesát let. Další zajímavý nález byla Rožmberská hrobka a její následný průzkum. A pokud byste chtěli konkrétní artefakt, tak za nejceněnější považuji nález ostatkového kříže nedaleko Vítína, který pochází z období a z území Kyjevské Rusi. Dnes je vystaven ve stálé expozici Jihočeského muzea.

Jak vlastně dostáváte tipy na místa, kam se pak vypravíte s lopatou a krumpáčem? Čtete staré české báje a pověsti podobně jako Schliemann?

Heinrich Schliemann nebyl typický archeolog dnešního stíhu. Byl obchodník a archeologii měl jako koníčka, jako zájem a tomu odpovídala i metodika jeho výzkumů. Jako mladý se nadchnul pro 19. století mýtickou Trójou a Homérovými texty.

Ostatkový kříž z Kyjevské Rusi, nalezený u Vítína, který detektorem kovů našel pan Čaloun z Českých Budějovic a odevzdal jej archeologům. Vystavený je v Jihočeském muzeu; Foto: archiv Jihočeského muzea Č. Budějovice

Věřil jim. Ale až po jeho smrti archeologové, kteří na něj navazovali, dokázali jeho významné nálezy správně interpretovat. Myslím, že ani on sám netušil, jak důležité jednou budou jeho výzkumy. Dnešní archeologie je úplně jiná. Většinu naší práce tvoří záchranné archeologické výzkumy na místech a lokalitách, které jsou ohroženy nějakou stavební činností. Pokud bychom chtěli dělat badatelský výzkum, to znamená vybrat si lokalitu, pak to musí povolit Akademie věd a musíme na to připravit a obhájit projekt.

Dnešní archeologové používají i mnohem pokročilejší techniku než ruční nářadí – jakou například?

Je toho spousta. Třeba drony na dokumentaci různých terénů. Letecké snímkování k vyhledávání nových lokalit. Pro dokumentaci před zahájením velkých výzkumů se provádí geofyzikální průzkum, který dělá georadar. Nebo třeba obyčejné plavičky, které ve zmrzlé hlíně dokážou nalézt i ty nejmenší artefakty jako jsou uhlíky nebo různá semínka. Pak je zajímavá technika, která se používá pro nedestruktivní výzkumy, kde nepotřebujeme lopatu a krumpáč. To je vždy velká výzva, protože třeba minikamery, měřičky a robotická ramena se upravují pro každý výzkum zvlášť a je to hodně o lidech a o tom, co umí. Jednoduše řečeno – dostat do 5 centimetrů velkého otvoru třeba radiologické zařízení. Takoví lidé jsou v archeologii jenom dva. My jim řekneme, co potřebujeme a oni vymyslí, jak to udělat, aby to šlo.

Kolik času dnes tráví archeolog v terénu a kolik v laboratoři nebo kanceláři?

Průběh archeologického výzkumu můžeme rozdělit na několik částí. Samotný výzkum v terénu, kdy po vrstvách vybíráme jednotlivé sondy, hroby, objekty, to je ten krumpáč a lopata. Zároveň zde již musí docházet k velmi podrobné dokumentaci. Kreslíme, fotíme, vedeme si deník, kam vše zapisujeme, prvotně ukládáme nálezy z jednotlivých vrstev, zkrátka do-

Mgr. Zuzana Thomová, archeolog

Studovala na FF UK v Praze obor archeologie. Po ukončení studií pracovala v Památkovém ústavu v Českých Budějovicích. Několik let vedla soukromou společnost na poradenství v archeologické památkové péči. V roce 1998 začala pracovat na archeologickém oddělení Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, kde pracuje dodnes. Podílela se na přípravě řady archeologických výstav, včetně stálých muzejních expozic. V archeologii se specializuje na funerální středověkou a raně novověkou historii. Realizovala řadu velkých archeologických akcí, z nichž největší byly výzkumy katedrálního kostela sv. Mikuláše v Českých Budějovicích a klášterního kostela Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích. V posledních letech se zaměřila i na nedestruktivní výzkumy a na výzkumy ostatků svatých. Je autorkou řady populárně naučných publikací a odborných článků a statí. V současné době dokončuje doktorandské studium na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, obor archeologie.

kumentujeme. Pak se celý výzkum převezme na archeologické pracoviště a tam se zpracovává. V laboratořích nastupují i jiné, než archeologické profese. Nakonec archeolog musí z výzkumu napsat zprávu. Vlastně musí výzkum interpretovat. Vytváří tak na základě hmotných pramenů historii místa nebo jedince. První fáze, tedy výzkum v terénu je náročný fyzicky, fáze druhá, tedy interpretace, je náročná na znalosti a zkušenosti. A nikdy to není práce jednoho člověka, ale početného týmu lidí z různých oborů.

Co by měl udělat člověk, který má pocit, že našel něco zajímavého z naší historie?

Pokud najde předmět, který má doma po prarodičích, kteří jej našli někde na poli a chtěl by vědět, jak je to staré a co to je, pak je nejlepší navštívit nejbližší pracoviště, kde mají archeologa. Pokud je to nález, ke kterému dojde při stavební činnosti, pak by jej měl nechat na místě a informovat okamžitě nejbližší archeologické pracoviště, protože pro archeology jsou důležité i nálezné okolnosti.

Dostane nálezce nějaké nálezné?

Pokud nález ohlásí, pak dostane. V případě předmětů jako jsou třeba stříbrné mince poměrnou částku z ceny kovu, pokud se nejedná o drahé kovy, pak částku z historické hodnoty předmětu. Nálezné je vypláceno prostřednictvím příslušného krajského úřadu.

Je šance, že v jižních Čechách se skrývá něco opravdu významného, nebo dokonce nějaký bájný artefakt? O jakém nálezů sní jihočeští archeologové?

Šance je vždycky. Jižní Čechy byly osídlené od nejstaršího pravěku, takže četnost pozůstatků po lidské činnosti je tu velká. Nejčastějším překvapením bývají depoty (pozn. redakce: depot je nález souboru předmětů podobného charakteru záměrně uložených do země – např. mincí, zbraní, šperků, nástrojů, keramiky apod.). Takový nález představuje třeba románská čelenka s velkými románskými záušnicemi od papíren v Rožnově. A takových překvapení se pod zemí mohou ukrývat stovky. Každý jihočeský archeolog sní o tom svém nálezů. Moji kolegové z Jihočeského muzea třeba o nálezů pozůstatků římského tábora na území jižních Čech nebo o zajímavém nálezů depotu z doby bronzové. Já už jsem si hodně nálezůvých přání splnila. Teď mi už jenom zbývá najít v historickém centru Českých Budějovic pozůstatky starší církevní stavby, kterou by bylo možné datovat do doby před založením města.

Čeho si máme všimnout my laici, když jdeme na výlet?

Pokud to má být v souvislosti s archeologií, tak z tohoto pohledu jsou nejzajímavější – a také nejvíce viditelná v terénu – mohylová pohřebiště. Někdy je možné je poznat lépe, někdy hůře, každopádně jejich prohlídka již předpokládá alespoň základní znalost archeologických lokalit. Poněkud jednodušší je to s hradišti, která jsou v terénu velmi dobře viditelná, včetně jejich opevnění. Myslím, že nejnavštěvovanějším místem v souvislosti s turistikou a s archeologií je keltské oppidum Třísov a nedaleký Dívčí Kámen, kde se odehrávala historie od doby bronzové, přes latén až po vrcholný středověk.

Ptal se Petr Samec

Personalialia

A. Ustanovení

Mons. Václav Kulhánek byl k **31. 1. 2021** odvolán z funkce výpomocného duchovního ve farnosti děkanství u **kostela sv. Mikuláše**, České Budějovice, vikariát České Budějovice – město. Č. j.: 223/2021. Od **21. 1. 2021** byl umístěn do Domova sv. Františka ve Veselí nad Lužnicí. Tam **zemřel zaopatřen svatými svátostmi** v sobotu **6. 2. 2021**. Poslední rozloučení se konalo v katedrále sv. Mikuláše **15. 2. 2021**. Po obřadu byl Mons. Kulhánek uložen do kněžského hrobu na hřbitově sv. Otýlie v Českých Budějovicích.

B. Životní jubilea

R. D. Vojtěch Blažek

oslavil **25. 2. 2021** své **třicáté narozeniny**.

R. D. Petr Bulva

oslavil **24. 2. 2021** své **sedmdesáté páté narozeniny**.

Oběma jubilantům upřímně blahopřejeme.

C. Výročí kněžského svěcení

R. D. Prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D. oslavil

22. 2. 2021 své **třicáté páté výročí kněžského svěcení**

K výročí kněžského svěcení upřímně blahopřejeme.

Z diáře Otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

28. 2.–6. 3. Velehrad, exercicie

25. 3. 9:30 Č. Budějovice: vikariátní setkání

28. 3. 9:00 Č. Budějovice, katedrála: mše svatá (Květná neděle)

1. 4. 10:00 Č. Budějovice, katedrála: missa chrismatis

2. 4. 17:00 Č. Budějovice, katedrála: velkopáteční obřady

3. 4. 20:30 Č. Budějovice, katedrála: velikonoční vigilie

4. 4. 9:00 Č. Budějovice, katedrála: mše svatá

10. 4. 10:30 Římov nebo Č. Budějovice, kostel Obětování Panny Marie (bude upřesněno) – biřmování

13. 4. 9:30 Č. Budějovice: setkání vikářů

15. 4. 18:00 Praha, Arcibiskupský seminář: mše svatá

Vzhledem k situaci s COVID-19 se může program změnit.

KDYŽ ŽIJEME EVANGELIUM

SLOVO ŽIVOTA

Chiara Lubichová | Slovo života z května 1980
Upravilo Centrum Chlapci a děvčát za jednotu

Kdy řekl Ježíš tato slova?

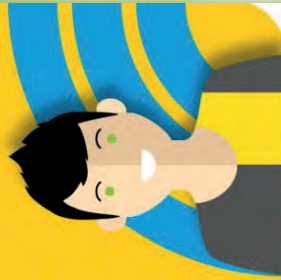
**“Nové
přikázání vám
dávám:
Milujte se
navzájem, jak
jsem já
miloval vás,
tak se
navzájem
milujte vy.”
(Jan 13,34)**

Ježíš tak mluví při
svém rozloučení,
dříve než začalo jeho
utrpení. Je to součást
jeho závěti. Pomysli,
jak jsou ta slova
důležitá! Jestliže na
to, co řekne otec před
svou smrtí, nikdy
nezapomeneme, jak
teprve na slova Boha?
Ježíš umírá. Jak může
zůstat mezi svými
učedníky?

On řekl:

«Kde jsou dva nebo tři shromážděni
ve jménu mém (a tedy jak je to
možné, skrze vzájemnou lásku) , tam
jsem já uprostřed nich.»

Tedy ve společenství, v
komunitě jejímž
hlubokým základem
života je vzájemná láska,
může být Ježíš přítomný
stále, může se projevovat
a ovlivňovat tento svět.
Nepřijde ti to nádherné?
Nemáš chuť žít tuto lásku
hned teď?

A Ježíš na to hned říká:

**«Podle toho všichni poznají, že
jste moji učedníci, budete-li
mít lásku k sobě navzájem.»**

Pokud chceš hledat poznávací
znamení skutečných Ježíšových
učedníků, musíš ho odhalit v žité
vzájemné lásce. Vzájemná láska
vytváří jednotu.

Ježíš ti chce říct, na čem máš
postavit svůj život. Dříve než
začneš pracovat, studovat,
před jakoukoli činností,
přesvědč se, že mezi tebou a
těmi, se kterými žiješ, panuje
trvalá láska.

**JEŽÍŠ NÁM ŘÍKÁ,
ŽE TOTO
PŘIKÁZÁNÍ JE
„NOVÉ“, TEDY ŽE
JE PRO „NOVOU
DOBU“.**

ZKUŠENOST ZE SVĚTA

Žít body křesťanské lásky (umění
milovat) ve škole pro mě znamená,
začít mít ráda v drobnostech, jako
například: každý den pozdravit s
úsměvem, půjčit propisku, vysvětlit
látku spolužákovi, který ji
nepochopil. Před nějakou dobou
jsem udělala všechno pro to, abych
se seznámila s jedním děvčetem,
které všichni pokládali za sobecké.
Když jsem se skamarádily, pochopila
jsem, že ji ostatní křivdili.
Byla překvapená z toho, jak žiji. Když
jsem ji seznámila s Chlapci a děvčaty
za jednotu, řekla mi: „Vždycky jsem
si říkala, jak to, že se tak chová? Dnes
jsem to pochopila. I já chci milovat.“

Jednou, když jsem zvala
celou třídu na oslavu
Chlapců a děvčát za jednotu,
jeden učitel mi řekl: „A co
když nechci žít pro
sjednocený svět?“ Ještě jsem
si ani nestihla připravit
odpověď, když jedna moje
spolužačka do toho vstoupí a
říká: „Nedělejte si starosti,
od toho jsme tu my!“ Byla
jsem překvapená a šťastná:
už jsem nebyla ve škole
sama, kdo věří v jednotu
světa a žije pro ni!

(S. Itálie)

MOJE PŘEDSEUZETÍ JAK ŽÍT PRO SJEDNOCENÝ SVĚT

Namiřte svůj kompas na lásku

**„Ukaž mi své cesty,
Hospodine, a pouč mě
o svých stezkách.“
(Ž 25/24,4)**

Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

**Někdy jsme nerozhodní a nevíme,
co je správné.**

Pomáhat někomu v nesnázích nebo dělat něco pro ostatní, jako Dobrý Samaritán, je vždycky tou nejlepší volbou.

Papež František napsal velmi krásný dopis, aby nám připomněl, že jsme všichni bratři a sestry, a proto je možné, abychom se navzájem milovali, jak nás učil Ježíš.

Robert z Francie: Jednoho dne můj tým vyhrával během fotbalového zápasu. Druhý tým mě začal strkat lokty, až jsem spadl a narazil si hrud'.

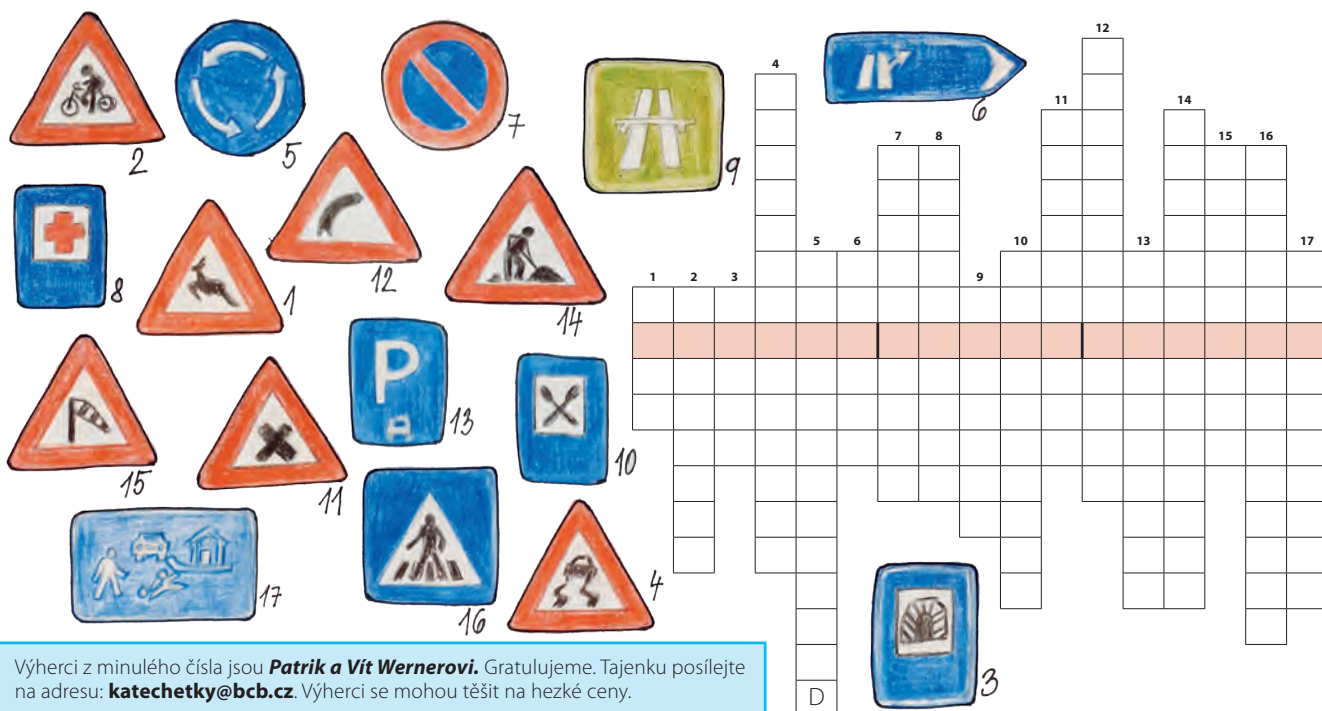
**Plakal jsem a volal, že to je faul,
ale nebyl uznán. Rozzlobil jsem se a řekl si,
že taky budu strkat do toho kluka,
kvůli němuž jsem spadl.**

**Ale pak jsem pomyslel na Ježíše a rozhodl jsem se jinak. Odpustil jsem mu.
Když jsme dohráli,
byli jsme pořád kamarádi.**

„Ukaž mi své cesty, Hospodine, a pouč nás o svých stezkách.“ (Ž 25,4)

Každý z nás touží najít tu správnou cestu, správné jednání, které nás doveče k Ježíši do Božího království. Nejlepším příkladem je právě Ježíš, ten nám ukázal svým životem správný směr a tím došel do správného cíle, ke svému Otci. Žalmista pokračuje slovy: „Veď mě cestou své . . . . a . . . . mě, vždyť jsi Bůh, má . . . . (správně doplň, viz tajemka). Dopravní značky ti napoví správný směr.

ZLATÁ RŮŽE:

květ doby postní a květ papežů

Nejednoho z nás překvapí růžová barva liturgických rouch 4. neděle postní (*Laetare* – *Veselte se*) a 3. neděle adventní (*Gaudete* – *Radujte se*). V naší mysli povstává otázka, kde k této ne tak časté liturgické barvě, která se používá zhruba od 16. století, církev přišla?

Etymologický základ slova nás vede ke královně květin, tedy slovu růže. Růže představuje Krista Spasitele, jehož zmrtvýchvstání v době postní a narození v době adventní očekáváme. Čas těchto dvou neděl nám v liturgickém kalendáři ukazuje, že Pán je blízko. I když se Písmo svaté zmiňuje o růžích pouze čtyřikrát, vzácnost tohoto květu v tehdy známém světě byla důvodem, proč byla ze všech květů za symbol Ježíše Krista vybrána právě růže.

Růže byla ve starověku považována za vzácnou květinu. U Řeků i Římanů díky svému květu a trnům představovala symbol panenské nevinnosti, cudnosti, lásky, mladosti, jara, krásy i vděku, ale také tajemnost a krátkost žití. V řecké mytologii byla růže nejdůležitějším květem *Elysia* (v řecké mytologii místo na západním okraji Země, kam bohové mohou za živa přenést své oblíbence) a také říše boha podsvětí Háda. Křesťané nejdříve nechtěli přijmout růži do své symboliky, neboť ji pohané spojovali se svým pojetím věčnosti, ale nakonec zvítězilo spojení růže jako květu mučedníků, kteří svým mučednictvím vyznávali Krista ukřižovaného. Proto se stala růže pro první křesťany květinou ráje. Ve vidění Satura, jenž byl katechetou svaté Perpetui, blažená věčnost bere na sebe obraz zahrady plné růží a jiných květů různého druhu. Svatý Basil Velký (kolem 330–379) představuje ráj jako růžovou zahradu, ale nebyl si jist, jestli tam rostou růže s trny, nebo bez nich. Svatý Ambrož (kolem 340–397) píše, že růže kvůli své rudé barvě je obrazem spasitelné krve Krista. Zde opět člověka napadá otázka: „Jaká je souvislost mezi slavením 4. neděle postní a symbolikou růže?“

Foto.: Gabriela Hrnčířová

Slavení 4. neděle postní v růžové liturgické barvě.

Zlatá růže císařovny Marie Anny, dar papeže Řehoře XVI., která je dnes v chrámovém pokladu katedrály sv. Víta, sv. Václava a sv. Vojtěcha.

Liturgie 4. neděle postní *Laetare* má radostný charakter a podle pradávné tradice papežové jako biskupové města Říma v tento den přicházeli slavit *staciovou* bohoslužbu do baziliky Svatého Kříže Jeruzalémského, v němž se do dnešních dob uchovávají ostatky dřeva Svatého Kříže, které tam přivezla svatá Helena. Ve východní církvi byl zvyk, který se slavil týden před západní 4. nedělí postní – slavit Svatý Kříž, který se mazal vzácnými vonnými oleji (neboť líbezná je vůně nástroje spásy) a kladly se k němu první jarní květy. V tento den přicházel papež slavit mši do baziliky Svatého Kříže a měl ve své ruce růži. Z počátku se jednalo o živou růži, ale již u papeže Lva IX. (1002–1054, pontifikát od 1049) se jednalo o šperk: růži, jenž byla zhotovena ze zlata. Papežové vyjížděli na bílém koni k slavení této mše ze svého sídla – paláce při arcibazilice Nejsvětějšího Spasitele a svatých Janů na Lateránu. Podle nejstaršího popisu obřadu z roku 1143 papež v ruce držel Zlatou růži, kterou v bazilice předal jáhnovi do rukou, aby ji postavil na viditelné místo na oltáři. Po evangeliu

papež vstoupil na ambonu se Zlatou růží v ruce a pronesl kázání o duchovní symbolice tohoto vzácného předmětu, vycházející ze třech věcí: zlata, červené barvy a vůně. Po skončení mše svaté se papež s tiárou na hlavě a Zlatou růží v ruce vracel na bílém koni zpátky do svého sídla na Laterán. Doprovázel jej prefekt města Říma na koni v purpurových šatech a zlatých botách. Před palácem papeže prefekt sesedl z koně a krátce vedl papežova koně, aby mu nakonec pomohl sesednout. Přitom políbil papežovu nohu, za což obdržel Zlatou růží.

Tak vypadal obřad slavení 4. neděle postní až do počátku 14. století, když začali papežové sídlit v Avignonu a zaniklo slavení *stáciových* bohoslužeb. Liturgický život papežského dvora se omezil na papežskou kapli a tomu se přizpůsobil i obřad se Zlatou růží. Papežové od té doby světlí Zlatou růží, oblečení v kleriku rochetu se štolou, zahalení pluvíálem a s mitrou na hlavě. Některé spisy z 15. století dokonce mluví nejen o posvěcení, ale dokonce o konsekraci Zlaté růže. Jak se to dělo? V sále parament v papežském paláci na oltáři uprostřed dvou svíců stála Zlatá růže. Papež oblečen v liturgická roucha pronesl modlitbu požehnání a poté dal na Zlatou růží pižmo a balzám, okouřil ji kadidlem a pokropil svěcenou vodou. Během tohoto obřadu už držel Zlatou růží jáhen, který ji podal asistujícímu kardinálu jáhnovi a ten papeži. Pak v průvodu do kaple šel papež uprostřed dvou kardinálů, kteří mu přidržovali pluvíál a jeho konec vzadu nesl jeden z přítomných šlechticů. Když průvod dorazil do kaple, jeden z přítomných kardinálů kněží sloužil mši a na konci mše papež na stupních oltáře předal Zlatou růží navrženému kandidátovi. Obdarovaný pak jel do svého příbytku v doprovodu dvou nejstarších kardinálů jáhnů. Časem se ustálil zvyk, že obdarovaného doprovázeli i jiní kardinálové.

Kdo mohl být obdarován Zlatou růží? Zpočátku se adresáty Zlaté růže stávali prefekti města Říma, ale časem se Zlatá růže stala darem papežů pro císaře a císařovny, krále a královny, nejvyšší šlechtice a šlechtičny zvláště zasloužilé ve službách Církvi a papeži, biskupy a preláty, ale také města a významné chrámy. Mnozí z těch, kdo byli uznáni hodnými přijmout Zlatou růží, se nemuseli vyskytnout v papežově blízkosti na 4. neděli postní. Pak byla Zlatá růže dopravena dotyčné osobě nebo instituci prostřednictvím zvláštního legáta, jenž byl poučen o tom, jak se má tento vzácný předmět předat obdarovanému. Z toho se v průběhu staletí vyvinula složitá ceremoniální a diplomatická záležitost.

Prvním známým obdarovaným je Fulko IV., hrabě z Anjou v roce 1096. V roce 1220 to byla první osoba stavu duchovního – kardinál Noccolo Chiaramonte. Prvním kostelem byl kostel sv. Justa s klášterem řeholních kanovníků v Lyonu, první ženou neapolská královna Jana I. v roce 1368, prvním státem Signorie ve Florencii (1419) a prvním městem Siena (1459). V roce 1466 dostali Zlatou růží obyvatelé města Říma. Prvním, kdo dostal Zlatou růží z Čech, byl posel krále českého a římského Václava IV. v roce 1387, když byl papež Urban VI. ve městě Lucca. Tam posvětil Zlatou růží a dal ji nejdůstojnějšímu z přítomných pánů – poslovi Václava IV. Bratr Václava IV. – císař Zikmund – dostal Zlatou růží hned dvakrát, a to od vzdoropapeže Jana XXIII. na kostnickém koncilu v roce 1415 a v roce 1435 od Evžena IV. Marie Terezie dostala Zlatou růží v roce 1739 od papeže Klementa XII. Poslední osobou, která obdržela tento významný předmět, byla lucemburská velkovévodkyně Charlotta v roce 1956.

Foto: Farnost Velehrad

Zlatá růže, kterou velehradské bazilice udělil papež Jan Pavel II. v roce 1985.

Zlatá růže zachovaná dodnes v chrámovém pokladu katedrály svatého Víta v Praze byla posvěcena Řehořem XVI. v roce 1831 a dostala ji manželka císaře Ferdinanda V. Marie Anna, která ji věnovala katedrále.

Další Zlatou růží na našem území je ta, kterou svatý Jan Pavel II. věnoval v roce 1985 Velehradské bazilice zasvěcené Nanebevzetí Panny Marie a svatým Cyrilu a Metoději. Tuto Zlatou růží je možné vidět v podzemí baziliky a v den slavnosti sv. Cyrila a Metoděje na oltáři v bazilice a na tribuně. Zlatou růží vlastní kromě Velehradu i další baziliky světa: Czenstochowa (Polsko), Lourdes (Francie), Guadalupe (Mexiko), Mariázel (Rakousko), Aparecida (Brazílie), Altötting (Německo). Svatý stolec tím ukazuje na výjimečný duchovní význam těchto poutních míst.

Zlatá růže, udělená osobám, svou výjimečností a stářím vysoce převyšuje všechny záslužné papežské řády z novější doby a také všechna ostatní ocenění, jaká mohl člověk v křesťanském světě dostat.

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhlič, O.Cr., Ph.D.

NOVÝ SVĚTEC Z NOVÉHO SVĚTA, svatý Jan Nepomucký Neumann

Jakýmsi duchovním centrem Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích je fakultní kaple. Hned u vchodu, naproti kropence se svěcenou vodou, visí na zdi skromný obrázek světce Jana Nepomuckého Neumanna.

Možná, kdybychom mezi studenty udělali anketu a dotazovali se na to, komu je kaple zasvěcena, nejspíše by řekli, že sv. Tomáši Akvinskému, kterému je v souvislosti se studiem filozofie věnována na naší fakultě opravdu velká pozornost. Mnohý návštěvník kaple si tak snad ani neuvedomí, že právě Janu N. Neumannovi je naše fakultní kaple zasvěcena. A proč nese naše kaple titul tohoto světce, který působil především jako kněz, řeholník, misionář a biskup v USA? To proto, že právě zde, v této budově, tehdejším kněžském semináři a bohosloveckém učilišti, absolvoval část svých teologických studií.

Ale jděme popořádku, připomeňme si nejdříve ve stručnosti běh jeho života. Jan N. Neumann se narodil 28. března 1811 v Prachaticích, kteréžto kulaté výročí narození si budeme zanedlouho připomínat. Pocházel z národnostně smíšené rodiny, jeho otec pocházel z Bavorska, jeho maminka byla Češka. Rodiče mu při křtu svatém, který proběhl ve farním kostele Svatého Jakuba v Prachaticích, dali křestní jméno po velkém českém světcovi Jan Nepomucký. Uvádá se, že krom velkého nadání, také byl velmi zbožný. A zde jsme nejspíše u kořenů jeho touhy stát se katolickým knězem a misionářem. A tak po studiích na gymnáziu v Českých Budějovicích, kněžském semináři a bohosloveckém učilišti v Českých Budějovicích a na univerzitě v Praze, odchází do severní Ameriky, kam v první polovině 19. století odjíždělo velké množství lidí z Evropy, včetně naší vlasti. A mezi nimi chtěl jako katolický kněz působit. Traduje se, že ještě než odešel za „velkou louží“, vykonal pouť po známých jihočeských mariánských poutních místech a zde pokorně kleče před milostnými obrazy Panny Marie zcela svěřil do rukou Bohorodičky svoji další životní pouť. V New Yorku přijal roku 1836 kněžské svěcení a jako první místo obdržel Williamsville v severozápadní části diecéze u Niagarských vodopádů. Asi po čtyřech letech se rozhodl vstoupit do kongregace redemptoristů, ve které velice požehnaně působil. Jeho život byl naplněn neuvěřitelnou činností. Zakládal kostely, stavěl školy a fary a především s neúnavnou horlivostí pečoval o duchovní blaho sobě svěřených duší. Roku 1847 se stal provinciálem redemptoristů a roku 1852 byl jmenován biskupem ve Filadelfii. Jan Nepomucký Neumann zemřel 5. ledna 1860 v odpoledních hodinách ve Filadelfii. Za blahoslaveného byl prohlášen v roce 1963 a za svatého papežem Pavlem VI. v roce 1977.

A zde bych se ve svém článku rád na chvilku zastavil a připomenul, jaké byly ohlasy na „*nového světce z nového světa*“ u tehdejších představitelů našich státních orgánů. Ti totiž velice nelibě nesli, že by do Prachatic, kraje „*revolučních tradic*“, kraje Jana Žižky a Jana Husa měl být implementován „*katolický klerikální prvek*“. Ideologický tajemník Komunistické strany Československa s. Krafl to okomentoval na plénu jihočeského krajského výboru KSČ 22. dubna 1977 následovně: „*Soudruzi*

Autor článku s obrazem sv. J. N. Neumanna v kapli teologické fakulty.

a soudruzi, nám se v poslední době ukazuje, i sílící a reakční tendence v oblasti církví, kdy církve znovu staví do popředí a ožívují ty velmi nebezpečné reakční tendence tzv. sv. Jana Nepomuckého, dnes oni chtějí v červnu ve Vatikáně provést svatořečení tzv. biskupa Jana Nepomuckého Neumanna, který se kdysi narodil na Prachaticku, někde potom skončil a pracoval v USA ve Filadelfii jako misionář a oni ho dnes chtějí prohlásit za svatého. Nám to pochopitelně připadá k smíchu. Ale je jasná tendence – sv. Jan Nepomucký, sv. Jan Nepomucký Neumann, postavit tedy tuto osobu zejména v Prachaticích proti Husovi, proti Žižkovi, a proto v tomto směru musíme nutně provádět určitá opatření, abychom do popředí postavili znovu revoluční husitské tradice a na nich tedy ukazovali, na jakých tradicích my budujeme socialismus a co tedy je pro nás rozhodující.“

A jak si soudruzi usmysleli, tak se také i stalo. Svatořečení Jana N. Neumanna bylo státními orgány komunistického režimu vesměs vnímáno jako vážné politické a ideologické nebezpečí, a to dokonce na úrovni proslulého hnutí Charta 77. Kupříkladu historik a politolog Rudolf Kučera zmiňuje v souvislosti s oslavou svatořečení Prachaticích „*zločinné snahy stranicko-estébácko-policejní kliky*“, které měly zabránit důstojnému průběhu těchto oslav v Prachaticích. Soudruzi cca o rok později se na plénu jihočeského krajského výboru KSČ mohli pochválit, jak byli úspěšní. Z úst stejného ideologického pracovníka KSČ, s. Krafla, zaznělo doslova: „*Ofenzivnost ideově výchovné činnosti, spojená s celou řadou promyšlených,*

konkrétních, politických a organizačních opatření nejen v prachatickém okrese, ale v celé kraji, zatlačila naše nepřátele do defenzivy. Naopak, podařilo se nám zesílit vliv vědeckého světového názoru na vědomí a myšlení lidí, postavit do popředí husitské revoluční tradice, promyšleně organizovat řadu protiopatření, která svým významem naprosto přehlušila církevní kampaň. I nadále však musíme vycházet ze zvýšené aktivity římskokatolické církve, odhalovat zejména politický klerikalismus ideově podporovaný a koordinovaný mezinárodními centry. I v našem kraji, byť jednotlivě, zaznívají hlasy o porušování náboženských svobod...”

Čas trhl oponou, do budovy kněžského semináře, kde v době komunistické totality byla mimo jiné i Krajská politická škola, přišla teologická fakulta nabízející vzdělání v mnoha oblastech – od teologie a filozofie přes pedagogiku volného času, religionistiku až po sociálně charitativní práci... A uprostřed toho všeho hemžení a vysokoškolského ruchu je kaple, kde se na nás hned u vchodu z obrazu usmívá sv. Jan N. Neumann a žehná všem příchozím.

Prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D.
je vedoucím katedry teologických věd TF JU

Postní almužnou duchovně obohacujeme sami sebe

Postní almužna v českobudějovické diecézi je společným projektem diecézní Charity České Budějovice a Pastoračního střediska Biskupství českobudějovického. Jedná se o příležitost, jak věnovat svoje postní snažení ve prospěch potřebných.

Účelem postní doby je jednak větší soustředěnost na duchovní růst, ale také větší vnímavost k potřebám ostatních lidí. Půst obnovuje naše duchovní síly a umožňuje nám vnímat Krista v potřebách našich bližních. Je mnoho možností, jak se můžeme něčeho zříci ve prospěch druhých: například omezit kouření, alkohol, kávu, sladkosti, zábavu, televizi, zbytečné brouzdání po internetu či sociálních sítích nebo jiné věci, které nejsou pro život nezbytně nutné.

„I přes to, že již loňská postní doba byla ovlivněna koronavirovou pandemií a protiepidemickými opatřeními, do postních kasiček lidé tehdy vložili celkem 93 545 Kč. Tato částka nás velmi překvapila a upřímně děkujeme všem, kteří se zapojili. Charitní polovinu výnosu jsme předali Oblastní charitě Písek, aby mohla vybavit zdravotní sestry v terénu potřebnými přístroji a zdravotním materiálem,“ uvedl Jiří Kohout, ředitel Diecézní charity České Budějovice.

„Situace kolem koronaviru nás sice uzavřela v našich domovech, ale neuzavřela naše srdce. Velmi si vážíme toho, že k sobě nejsme lhostejní a do Postní almužny se v naší diecézi zapojilo tolik věřících. Získaný obnos z roku 2020 využijeme při našich pastoračních aktivitách s rodinami, dětmi, seniory či katechety,“ doplňuje za Pastorační středisko BCB Martina Fürstová.

Podstatou postu (letos 17. února – 3. dubna) je propojení sebe-odříkání, služby druhým a modlitby. Všechny tyto tři prvky v sobě spojuje právě Postní almužna. Každý, kdo se chce do Postní almužny zapojit, si během postního období ukládá peníze za odřeknuté radosti do papírové kasičky, tzv. **postničky**, kterou si vyzvedne v kostele. **Postničku** s uspořádanou částkou na konci postu přinese zpět do kostela do 11. dubna. Druhou, novou možností, je poukázat almužnu přímo na účet Diecézní charity České Budějovice, která pak příspěvek rozdělí na polovinu mezi Charitu a Pastorační středisko Biskupství českobudějovického: číslo účtu: 4200143282/6800, variabilní symbol 20214501.

Kasička pro Postní almužnu je rovněž vhodná jako **nástroj**

k formaci dětí při společné večerní modlitbě nebo postní katechezi v kruhu rodiny. Při ní je možné přidat prosby za konkrétní nemocné, chudé a jinak potřebné. Tím, že se omezíme ve své spotřebě, můžeme nejen prospět potřebným lidem, ale také tím obohacujeme sami sebe.

Výnos z Postní almužny 2021 v českobudějovické diecézi bude věnován na podporu rodin: polovina přispěje na pastorační rodiny prostřednictvím Pastoračního střediska Biskupství českobudějovického, druhou polovinu využije Charita na pomoc rodinám v nouzi.

Pastorační aktivity pro rodiny připravuje Pastorační středisko při Biskupství českobudějovickém za podpory Spolku Most v rámci papežem vyhlášeného Roku rodin *Amoris Laetitia*. Jedná se o virtuální nabídku na **YouTube kanále ProliDi.online**, dále o víkendy a letní tábory pro rodiny, přednášky a přípravu snoubenců. Diecézní charita České Budějovice v rámci celé diecéze provozuje dvě desítky sociálních služeb, které pomáhají rodinám s dětmi. Jedná se např. o azylové domy pro matky s dětmi, odborné sociální poradny a krizová centra, sociálně aktivizační služby, podporu pěstounských rodin a další návazné služby.

Více informací o této duchovní formaci na **www.postnialmužna.cz**.

O průběhu Postní almužny v českobudějovické diecézi se dozvíte více na **www.dchcb.cz/postni-almuzna**.

Děkujeme, že se zapojujete do Postní almužny!

Diecézní charita České Budějovice
Pastorační středisko BCB

Život prachatické farnosti se SV. JANEM N. NEUMANNEM

Letos 28. března si připomeneme 210. výročí narození sv. Jana Nepomuka Neumanna. Nejvýznamnější prachatický rodák a spolupatron českobudějovické diecéze je považován za zakladatele amerického školství, neboť usiloval o vzdělávání dětí a mládeže. Uctíván je především v USA, České republice, Německu a v Rakousku, kde jeho odkaz stále žije v názvech významných institucí (např. Neumann University ve Filadelfii nebo Biskupské gymnázium J. N. Neumanna v Českých Budějovicích). Je mu zasvěcena i řada kostelů a kaplí, mimo jiné i kaple Teologické fakulty Jihočeské univerzity.

Tento obraz sv. J. N. Neumanna věnovaly prachatické farnosti pražské sestry karmelitky; Foto: P. Petr Plášil

Křtitelnice, v níž se Jan stal dítětem Božím; Foto: P. Petr Plášil

Růženec s medailonem sv. J. N. Neumanna; Foto: P. Petr Plášil

Do Ameriky odešel ve svých 25 letech. V roce 1852 se stal biskupem ve Filadelfii. Ve své diecézi během osmi let vybudoval filadelfskou katedrálu, založil téměř 100 škol a 80 kostelů. Zemřel 5. ledna 1860 a byl pohřben v kostele National Shrine (Národní svatyně) ve Filadelfii. Už v roce 1886 byl zahájen proces jeho svatořečení, který byl završen 19. června 1977 papežem Pavlem VI. Svátek sv. J. N. Neumanna slavíme u nás 19. června (den svatořečení), v USA 5. ledna (den úmrtí).

Svatý Jan Nepomuk Neumann se samozřejmě těší velké úctě i ve svých rodných Prachaticích. Je po něm pojmenována například ulice, park, hospic a v Prachatickém muzeu mu patří stálá expozice „**Životní pouť svatého Jana Nepomuka Neumanna**“. Jeho rodný dům – **Neumanneum** – patří již od roku 1860 Milosrdným sestrám sv. Karla Boromejského, kterým jej odkázal Janův otec Filip. Kromě kláštera se v prvním patře objektu nachází **Galerie Jana Nepomuka Neumanna**, která všem návštěvníkům a poutníkům přibližuje osobnost sv. Jana hlavně z pohledu na jeho rodinné kořeny a vztahy. Přímo v místnosti, ve které se J. N. Neumann narodil, byla v roce 1992 vysvěcena kaple nesoucí jeho jméno (po rekonstrukci domu byla kaple znovu posvěcena 10. 6. 2017).

„Snažíme se šířit povědomí o tomto nepříliš známém, a přesto velmi významném světcí tří národů (českého, německého a amerického). Udržíme živý kontakt s komunitou bratrů redemptoristů ve Filadelfii, kteří spravují Národní svatyni, v níž je svatý Jan pohřben. Díky vřelým vztahům také překládáme a k vy-

dání připravujeme knihu o zázracích, které se udály na přímlyvu svatého Jana. Originál této knihy napsal jeden z kněží redemptoristů ve Filadelfii,“ říká R. D. Mgr. Petr Plášil, duchovní správce prachatické farnosti.

Zasluhou otce Plášíla byly nedávno vyrobeny růžence s medailonem, na kterém je obrázek svatého Jana a na jeho rubové straně je uložen kousek plátna, které požehnal autentickými ostatky diecézní biskup Vlastimil Kročil při bohoslužbě v Prachaticích v září loňského roku.

„Naší pravidelnou akcí je poutní den prachatické farnosti, který se koná vždy v sobotu po svátku našeho světce, tedy 19. června, což je den svatořečení svatého Jana v roce 1977. Letos bude pouť přímo na den svatořečení a hlavním celebrantem bude litoměřický biskup a bývalý generální vikář českobudějovické diecéze Mons. Jan Baxant,“ dodává otec Plášil.

Na sv. J. N. Neumanna bylo pamatováno i při nedávno zakončené kompletní rekonstrukci prachatického chrámu sv. Jakuba, ve kterém byl sv. Jan pokřtěn: jeho autentické ostatky budou při konsekraci slavnostně vloženy do nového kamenného oltáře, který byl zhotoven v rámci opravy chrámu. Relikviář s ostatky dostala farnost darem od řeholnic z Německa, které jej dříve obdržely od sester z USA. V rámci rekonstrukce kostela sv. Jakuba byla na své původní místo navracena také prastará křtitelnice, v níž se Jan stal dítětem Božím.

Petr Samec

Diecézně-misijní mezinárodní seminář REDEMPTORIS MATER

PROJEKT NA ROK 2021: terénní úpravy zahrady a hřiště

Na začátku bych chtěl poděkovat vám všem, kteří nám pomáháte duchovně i finančně, aby náš seminář mohl být životaschopný. Ať vám Bůh vše odplatí stonásobně! Je to pro nás vždy velká radost, když můžeme vidět na vlastní oči, že se Bůh stará skrze konkrétní lidi.

Pro tento rok máme mnoho plánů, týkajících se evangelizace a různých pastoračních činností, nakolik nám je však umožní stále vážná situace s koronavirem. Do našich záměrů v tomto roce však nespádají pouze duchovní aktivity, ale také projekty materiálního charakteru, týkající se úpravy terénu v okolí budovy semináře. Po dohodě s panem biskupem a místním farářem, P. Stanislavem Brožkou, jsme se rozhodli nechat si vypracovat projekt na terénní úpravu seminární zahrady a modernizace štěrkového hřiště nad kostelem sv. Cyrila a Metoděje, které se nachází na pozemku farnosti nedaleko budovy semináře.

Pro formaci bohoslovců je totiž potřebné, aby jejich příprava ke kněžství byla vyvážená, a to jak z hlediska času věnovaného modlitbě, studiu, duchovní i lidské formaci, službám v semináři a pastoračním činnostem, tak rovněž z pohledu sportovního vyžití a psychického odpočinku. Z tohoto důvodu jsme si nechali vypracovat dva projekty: jeden na úpravu seminární zahrady a druhý na modernizaci farního hřiště, aby nemusely ležet jen tak ladem a mohly být využívány.

Co se týče seminární zahrady, záměrem je provést úpravy terénu tak, aby v ní bylo možné si psychicky odpočinout: projít se, pomodlit se růženec, či si jen sednout a číst si na chvíli nějakou knížku. Všechny semináře Redemptoris Mater ve světě jsou koncipovány takovým způsobem, aby nabídly bohoslovcům alespoň trochu zeleného prostředí.

Dalším důležitým aspektem seminárního života je sportovní vyžití, aby se bohoslovci mohli odreagovat, přijít na jiné myšlenky, a hlavně se na hřišti zbavit všech napětí, které nároč-

nost studia, seminárního řádu a služeb, někdy vytvářejí. Na stávajícím farním hřišti, které je malé a má nevhodný povrch, se prakticky nedá provozovat žádný typ sportu. Rozhodli jsme se tedy, po dohodě s farářem, hřiště zvětšit a částečně modernizovat, aby mohlo být k dispozici bohoslovcům, ale také farníkům Farnosti sv. Cyrila a Metoděje, jakož i mladým lidem a rodinám s dětmi, se kterými přicházíme do kontaktu, a kterým do budoucna chceme jako seminář nabídnout různé pastorační aktivity, spojené se sportovní činností. Naši bohoslovci přicházejí do kontaktu s mnoha studenty Jihočeské univerzity, a v pastorační práci zase s četnými rodinami, takže, pokud se hřiště podaří zrealizovat, bude moci být skutečně patřičně využíváno.

Co se týče finanční pomoci na realizaci projektu zahrady a hřiště, budeme vděční za jakékoliv přispění, vzhledem k tomu, že seminář funguje výhradně z dobrovolných darů. Za naše dobrodince se modlíme každý den růženec a pravidelně sloužíme mše svaté. Pevně věřím, že toto společné dílo nás všech, bude moci přispět k dobru bohoslovců, farníků Farnosti sv. Cyrila a Metoděje, a také všem těm, kteří přijmou pozvání se účastnit aktivit, které jim budeme moci v budoucnu nabídnout.

**Pokud se rozhodnete nám finančně přispět, můžete tak učinit na číslo bankovního účtu: 282379337/0300. Jmé-
nem svým, i všech bohoslovců, vám již nyní vyjadřuji
své upřímné poděkování!**

P. Zdeněk Gibiec, rektor semináře

Hřiště má dnes nevhodný povrch a je příliš malé; Foto: archiv Redemptoris Mater

Zahrada bude sloužit k duchovnímu odpočinku; Foto: archiv Redemptoris Mater

JUDr. Jan Jiří Rückl – život a doba

Osobnost a životní osudy JUDr. Jana Jiřího Rückla jsou dnes bohužel polozapomenutou epizodou našich dějin. Československý prvorepublikový průmyslník, právník, filozof a odborník na vědeckou organizaci práce se narodil 12. května 1900 ve Včelniče do tradiční české sklářské rodiny.

Vystudoval práva a filozofii v Praze, komerční a politické vědy v Paříži a Mnichově. Od počátku 1. Československé republiky se výrazně politicky exponoval a jako člen Zemského výboru ČSL patřil k nejbližším spolupracovníkům a přátelům vyšehradského kanovníka Msgre. Bohumila Staška. Udržoval blízké kontakty s vysokými církevními hodnostáři v Praze, Paříži a zejména v Římě. Jako mladý vzdělaný odborník s diplomatickými schopnostmi sehrál pozitivní roli při uzavírání *Modu vivendi* mezi Svatým Stolicem a Československem v roce 1928. V miléniovém roce 1929 významně přispěl k založení Českého místodržitelství Řádu rytířů Božího hrobu a jako náměstek latinského patriarchy jeruzalémského tento řád v předválečném Československu až do své smrti vedl. V roce 1935 byl hlavním organizátorem a výkonným předsedou celostátního sjezdu katolíků ČSR. V tomtéž roce se rozhodně postavil za kandidaturu Edvarda Beneše na funkci prezidenta republiky. Neúnnavnou prací na sblížení tradičních křesťanských kruhů v Československu významně ovlivnil postoj ČSL a HSLS a přispěl tak zásadním způsobem ke zvolení Dr. Edvarda Beneše prezidentem republiky.

Ve své politické, odborné přednáškové a publicistické činnosti usiloval o spojení křesťanského tradicionalismu s hodnotami moderní civilizace. Za svoji práci obdržel vysoká církevní ocenění. Papež Pius XI. jmenoval JUDr. Jana Jiřího Rückla skutečným papežským komořím. Byl vyznamenán velkokřížem Rytířského řádu Božího hrobu, křížem komtura s hvězdou papežského Řádu sv. Řehoře Velikého a mnoha dalšími oceněními.

JUDr. Jan Jiří Rückl zemřel po dlouhé těžké nemoci 24. srpna 1938 a byl pohřben do hrobky rodiny své manželky roz. Kolářové na pražském Vyšehradě.

Odborná konference

V roce 2020 uplynulo od narození JUDr. Jana Jiřího Rückla 120 let. Z iniciativy Dominika kardinála Duky byla, při dodržení všech opatření přijatých v souvislosti s pandemií Covid-19, uspořádána o jeho životě a době, ve které působil, několikrát odložená odborná konference. Účelem konference bylo nejenom připomenout životní osudy a působení JUDr. Jana Jiřího Rückla, ale současně zdůraznit, že katolická církev se aktivně zúčastnila budování nového československého státu ve složitě a církvi nepříznivé době mezi dvěma světovými válkami.

Konference byla současně připomenutím památky jeho synovce Ing. Jiřího Rückla (20. 10. 1940–11. 9. 2017), pozdějšího senátora Senátu Parlamentu České republiky (senátní obvod

Dr. Jan Jiří Rückl (1900–1938), československý místodržitel Řádu Božího hrobu, v uniformě papežských komoří. Na uniformě nese další odznaky: řetěz papežských komoří, na levé straně hrudi insignii důstojníka Čestné legie, kříž *Pro ecclesia et Pontifice*, Kříž sv. Jana Lateránského a odznak Asociace papežských rytířů. Poslední z významných vyznamenání, Řád sv. Řehoře Velikého v hodnosti komtura s hvězdou, obdržel až 22. 7. 1937.

č. 16, 1996–2004), který provozoval rodinnou sklárnu v Nižboře ještě před několika lety.

Konference se konala v nelehké době, kdy se celá společnost účastní vpravdě celosvětového zápasu s pandemií Covid-19. Proto se také sešla pouze v komorním složení a její jednání bylo rozděleno na dva bloky. Pozvání na konferenci přijal apoštolský nuncius v České republice Charles Daniel Balvo. Jeho účast na konferenci v nemalé míře zdůraznila význam, jaký ve své době J. J. Rückl měl a co vykonal nejen pro úpravu vztahů ČSR se Svatým stolicem, vnitřní život církve, ale zejména pro aktivní působení československých katolíků. Konference se zúčastnil rovněž Mons. Vlastimil Kročil, biskup Rücklovy rodné českobudějovické diecése. Na svého rodáka nezapomněla ani rodná obec Včelnička, která na konferenci vyslala starostku paní Miluši Hronovou.

Konferenci písemně pozdravil předseda České biskupské konference, olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner, též jako velkopřevor České magistrální delegace Řádu Božího hrobu. Pozdravný dopis spolu s vyjádřením záštity zaslal účastníkům konference předseda Senátu Parlamentu České republiky Ing. Miloš Vystrčil a další osobnosti.

Z původně přihlášených 10 referentů přednesli své příspěvky v dopoledním bloku, zahájeném kardinálem Dominikem Dukou, dva přednášející. **PhDr. Michal Pehr Ph.D.**, významný historik, který se zabývá českou církevní historií první poloviny 20. století a dějinami ČSL, se zaměřil na průřez Rücklovým životem. Pokusil se zasadit jeho životní osudy do období První československé republiky, která nebyla katolické církvi a jejím věřícím zpočátku nakloněna. V roce 1935 J. J. Rückl jako předseda výkonného výboru a hlavní organizátor Celostátního sjezdu katolíků ČSR významně přispěl spolu s dalšími osobnostmi k lepšímu postavení katolíků v republice a katolická církev se ukázala jako konstruktivní síla při budování mladého československého státu.

Druhým přednášejícím dopoledního bloku byl odborný asistent katedry církevních dějin z Teologické fakulty University Palackého v Olomouci **Mgr. Tomáš Parma, Ph.D.** V kostce přiblížil historii rytířského Řádu Božího hrobu, jehož je současným představeným v ČR. Poměrně podrobně se zabýval příchodem řádu do Čech a vyzdvihl zásluhy J. J. Rückla jak na jeho ustavení, tak na přijetí předních osobností prvorepublikového katolického světa mezi jeho členy.

Prvním přednášejícím odpoledního bloku byl děkan právnické fakulty UK v Praze **prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.** Svou přednášku zaměřil na dosud málo známé okolnosti přípravy a vlastní volbu Dr. Edvarda Beneše prezidentem republiky v roce 1935. K volbě prezidenta republiky došlo po abdikaci Tomáše Garrigue Masaryka na nejvyšší státní funkci v době, kdy vnitropolitická situace tehdejšího Československa byla poznamenána nástupem nacistické Henleinovy strany a nutností sjednotit všechny demokratické síly. Právě v tomto období se Rückl silně politicky exponoval a jeho přičiněním došlo ke sjednocení dosud váhajících katolicky orientovaných sil. Lze konstatovat, že k volbě dr. Edvarda Beneše prezidentem republiky v roce 1935 došlo právě zásluhou dr. Jana Jiřího Rückla.

JUDr. Cyril Svoboda, Ph.D., z Diplomatické akademie, bývalý ministr zahraničních věcí ČR, druhý přednášející odpoledního bloku, hovořil na téma Rückl a československá diplomacie při tvorbě vzájemných diplomatických vztahů mezi ČSR a Svatým stolcem v porovnání se snahou o dosažení dohody mezi ČR a Svatým stolcem v roce 1993. Přiblížil okolnosti tvorby prvních církevních právních předpisů po Sametové revoluci a další genezi vztahů mezi státem a církví vedoucí až k přijetí restitučního zákona.

Posledním přednášejícím odpoledního bloku byl **P. Dr. Gabriel Rijad Mulamuhich, Th.D.**, který ve svém vystoupení objasnil

Konference se zúčastnil také apoštolský nuncius v České republice Charles Daniel Balvo (uprostřed); vlevo Mons. Vlastimil Kročil, vpravo Dr. Zdeněk Mareš, Th.D.

některé okolnosti spolupráce J. J. Rückla s prvorepublikovým slovenským episkopátem. Jeho referát se opíral o dosud většinou nepublikované prameny, zejména o dosud neznámou nebo málo citovanou korespondenci mezi Rücklem a některými slovenskými biskupy. Právě jejich intervence u slovenských politiků byly důvodem příklonu slovenské politické scény na stranu českých demokratických sil při volbě dr. Edvarda Beneše prezidentem republiky.

Vzhledem k omezením v důsledku pandemie Covid-19 budou v písemné formě odevzdány příspěvky následujících nepřítomných referentů s tématy:

- **Prof. PhDr. Róbert Letz, CSc.** z katedry historie Pedagogické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě – JUDr. Jan Jiří Rückl a HSLS.
- **Prof. PhDr. Drahomír Jenčík, CSc.** z Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK v Praze – Ekonomické aktivity Jana Jiřího Rückla.
- **Doc. JUDr. Martin Štefko, Ph.D.** z právnické fakulty UK v Praze – J. J. Rückl a vědecká organizace práce.
- **PhDr. Stanislav Vajnar, Ph.D.** z tiskového odboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR – JUDr. Jan Jiří Rückl a Msgre. Bohumil Stašek.

Po skončení odpoledního bloku konference se odebrali někteří zúčastnění na Vyšehradský hřbitov, kde českobudějovický biskup Mons. Kročil požehnal místo posledního odpočinku JUDr. Jana Jiřího Rückla.

Dominik kardinál Duka a starostka obce Včelnička paní Miluše Hronová uctili památku JUDr. Jana Jiřího Rückla položením kytic. Z konference „JUDr. Jan Jiří Rückl, život a doba“ bude vydána kolektivní monografie. Editoři **JUDr. Jan Kotous a PhDr. Michal Pehr, Ph.D.** předpokládají její vydání v průběhu měsíce dubna letošního roku.

JUDr. Jan Kotous

Změny v Diecézním centru pro rodinu

Dnešní článek přináší informaci o historii, současných personálních změnách v DCR a rovněž o nových aktivitách, které jsou přichystány pro nejbližší dobu.

Po podzimním jednání s biskupem Kročilem byla k 31. 1. 2021 odvolána z pozice vedoucí Diecézního centra pro rodinu PhDr. Alena Poláčková, která na této pozici působila od září 2007. Se svým manželem jáhnem Ing.

Pavlem Poláčkem zde společně pracovali v oblasti pastorační rodin do roku 2017. I pak ale bylo fungování Diecézního centra bez jeho aktivit nemyslitelné, zmiňme např. vedení ekonomiky DCR. Je třeba připomenout, že manželé Poláčkoví se jako pár dobře doplňovali při péči o rodiny. Věnovali se přípravě snoubenců, organizovali duchovní víkendové obnovy, duchovně relaxační letní pobyty pro fungující rodiny, zvali na duchovní obnovy s hudbou, nabízeli poradenství pro manžele a rodiny, pořádali přednášky pro širokou veřejnost s hosty, přednášeli i sami na témata, která jsou pro život v rodině aktuální a jezdili se svými programy po celé diecézi. Zvláštní oblastí, které se věnovali od roku 2011, byla péče o rodiny po ztrátě dítěte. Touto prací se pak inspirovala centra pro rodinu i v dalších diecézích republiky. Další novou akcí Diecézního centra pro rodinu v Českých Budějovicích se stala péče o manžele, jejichž děti opouštěly rodinné hnízdo. Na víkendových akcích se stárnoucím dvojicím dostávalo duchovní i lidské obnovy jejich vztahu pro novou životní etapu. V rámci Národního týdne manželství se dvakrát konal happening na podporu manželství na Náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích v rámci ekumenické spolupráce s dalšími církvemi. A tančilo se dokonce pod širým nebem!

Ani Týden pro rodinu nezůstával stranou, u jeho příležitosti se konaly ve spolupráci s Magistrátem města České Budějovice výstavy, v posledních dvou letech proběhl koncert rodin. Diecézní centrum má na kontě i několik divadelních představení. Na představení Šťastný princ se stále ještě těšíme, bylo odloženo kvůli vládním opatřením pro covid.

Manželé Poláčkoví na výletě s rodinami do cínového dolu v Krušných horách.

Je skvělé, že Diecézní centrum může ve svých aktivitách pokračovat pod jiným vedením, které jistě přinese oživení a nové nápady. Nastupující vedoucí Mgr. Martina Fürstová má totiž nejen dlouholetou zkušenost s pastorační rodin, ale především otevřené srdce ve službě druhým, což je patrné i na její velké rodině.

Biskup Vlastimil Kročil vnímá v rámci pastoračního střediska potřebu zachovat poradenskou péči v diecézi nejen pro své diecézany, ale i pro všechny občany bez rozdílu. Proto aktivita manželů Poláčkových nekončí. Dále pokračuje jejich psychologické poradenství pro manžele (včetně párového poradenství), pro rodiny, rodiče, mladé lidi i seniory. Nabízí i nadále psychologické a pastorační doprovázení rodin po ztrátě dítěte, včetně krizové intervence. Termíny setkání je možné domluvat na t. č. 731 402 981 nebo na mailové adrese **polackova@bcb.cz** Pro tuto službu je k dispozici kancelář v Českých Budějovicích v Kanovnické ul. 12.

– ap –

Poděkování

Počátkem února t.r. odešla z pozice vedoucí Diecézního centra pro rodinu PhDr. Alena Poláčková. Chtěli bychom při této příležitosti nejen Aleně, ale i jejímu manželovi Pavlovi poděkovat za mnoho let obětavé práce, kterou oba na tomto postu vykonali. Těch zrealizovaných projektů, přátelských setkání a různých forem pomoci bylo opravdu mnoho. Do života naší rodiny zasáhla především iniciativa akce „Světlo se šíří světem“, kterou několik let pečlivě připravovali pro rodiče, jimž zemřelo dítě. Po bohoslužbě, která se mnoho roků koná o Adventu v klášterním kostele v Č. Budějovicích, se vždy uskutečňuje sdílení vzpomínek a vzájemné podpory těch, kteří tuto ztrátu ve svém životě utrpěli. Byli jsme pravidelnými účastníky, kterým bylo zřejmé, že tato forma pomoci oslovila i osiřelé rodiče, kteří nebyli praktikujícími křesťany, a nejen proto ji považujeme za velice důležitou. Jsme moc rádi, že Alena se bude na svém dosavadním pracovišti nadále věnovat této problematice.

Helena a Karel Faberovi

Vážení čtenáři,

máme pro Vás informaci o změně na Diecézním centru pro rodinu.

Martina Furstová

Od 1. února 2021 jsem byla diecézním biskupem pověřena vedením Diecézního centra pro rodinu. Vážím si této nabídky, protože pro rodiny s manželem pracujeme již mnoho let v rámci Sekretariátu Nových rodin, který je součástí Hnutí Fokoláre – Díla Mariina, kde řadu let připravujeme snoubence na manželství, spoluorganizujeme např. dvouletou školu rodin a další akce, a tak mi je téma rodin blízké.

Jsem ráda, že mohu navázat na skvělou práci, kterou pro rodiny v Diecézním centru vykonali manželé Poláčkoví a je proto na co navázat. A jsem vděčná PhDr. Aleně Poláčkové za to, že se dál bude věnovat rodinám v jejich těžkostech.

Co diecézní centrum pro rodinu nabízí v nejbližší době?

1. Každodenní audionahrávky na téma **Výchova dětí ve víře**, které si můžete stáhnout z YouTubeProlidi.online a poslechnout si je v mobilu třeba v autě nebo přímo z počítače.
2. Každodenní audionahrávky na téma **Vztahy mezi manželi a v rodině**, které jsou ke stažení na stejném odkazu.
3. Tři turnusy **přípravy na manželství** v Českých Budějovicích, které nabízíme v roce 2021. Termíny, místo a další podrobnosti najdete na webu: pripravanamanzelstvi.cz
4. **Webináře**, které jsou stále ke shlédnutí na YouTubeProlidi.online s tématem O manželství a dětech, což bylo motto letošního Národního týdne manželství od 8. 2. do 14. 2. 2021. Je škoda, že nám epidemie nedovolila vidět se přímo, ale alespoň malou výhodou je, že webináře si můžete pustit kdykoli během roku.
5. Pilně pracujeme na **Roku rodin Amoris Laetitia**, který začíná 19. 3. 2021 na svátek sv. Josefa. Náročné období, ve kterém jsme většinu měsíců roku 2020 museli žít, a které v novém roce pokračuje, odhalilo, jak důležitá je rodina. Za prvé jako bezpečné zázemí pro děti, ale za druhé také jako domácí církve, kterou Svätý otec nazývá „rodinou rodin“. Proto připravujeme sérii podcastů s četbou z exhortace papeže Františka Amoris Laetitia o lásce v rodině. Dále se můžete těšit na nověnou k sv. Josefovi obohacenou o katecheze o ctnostech, kterou připravuje P. Tomas van Zavrel. Připravujeme materiál pro pobožnosti ke sv. Josefovi ve farnostech a v domácnostech, zpovědní zrcadlo pro křesťanské chlapy z dílny P. Tomase van Zavrela a pokud nám to epidemiologická situace dovolí, tak bychom rádi uspořádali pouť rodin v naší diecézi a pouť k sv. Josefovi do Prahy. Podrobné informace o jednotlivých akcích budou postupně zveřejněny na webu Prolidi.online.

Martina Furstová – DCR

POŠLI velikonoční pozdrav osamělým, nemocným a jejich pečovatelům

Děti již loni před Velikonocemi svými obrázky potěšily a povzbudily babičky a dědečky v domovech seniorů či v jiných zařízeních a v péči charity. Velikou radost to vzbudilo i u vedení a ošetřujícího personálu. A s vděčností jsme to v mnoha zařízeních realizovali i před Vánoci, kdy celkem přišlo přes 600 obrázků či přání, které jsme doručili do různých zařízení po celé diecézi. A dokonce se našly i děti, zvláště na Pelhřimovsku, které vytvořily přáníčka přímo pro ošetřující personál.

A na základě těchto zkušeností chceme poprosit i nyní v postní době o pomoc. Děti, namalujte obrázek o velikosti A4 s velikonoční tematikou. Na obrázek připište své jméno a velikonoční přání nebo poděkování. Můžete se zaměřit na staré a nemocné lidi nebo na ty, které se o ně starají. Spolu s rodiči nám ho pak pošlete jako sken nebo fotku na katechetky@bcb.cz, případně můžete papírový originál doručit na adresu Pastorační středisko, Kanovnická 12, 370 01 České Budějovice.

Iva Hojková

POSTNÍ PODCASTY Svatého týdne a radostné poselství Velikonočního oktávu

V adventní době až do Vánoc jste mohli poslouchat každodenní zamyšlení Ivy Hojkové na YouTube kanálu. K poslouchání podcastu vás chceme pozvat i během postní a velikonoční doby.

Po celý Svätý týden vám každý den Iva Hojková nabídne jedno zamyšlení, které vám pomůže prohloubit prožívání této doby. Postní podcasty se pak přehoupnou do velikonoční radosti, a tak ještě po celý Velikonoční oktáv si budete moci každý den poslechnout jeden díl vyzývající k zamyšlení nad velikonočními událostmi plné naděje, pokoje, radosti, lásky a vítězství nad zlem a smrtí. Tento podcast s postním i velikonočním zamyšlením naleznete na **YouTubeProlidi.online**.

Pastorační středisko spolu s vikariátními zástupci pro pastorační přípravu připravují spoustu aktivit pro děti i dospělé na postní dobu a Velikonoce, které budou zveřejněny na webu **prolidi.online**.

Iva Hojková

Noc kostelů je výzva

Nechci nyní přemýšlet, pokolikáté se již koná zmíněná akce, ale rád bych jen připomněl nejistotu, která byla spojena s minulým ročníkem. Bude vůbec? Jakým způsobem se uskuteční?

„Bratr koronavirus“ už tehdy byl (a je i nadále) naším bližním, často až příliš. A navzdory tomu se Noc kostelů uskutečnila nejen na našich monitorech, nýbrž i skutečně, fyzicky, přičemž počet zúčastněných kostelů, farností a sborů v ČR nebyl o mnoho menší, než předloni a v naší diecézi byl tento počet prakticky stejný! Bohu díky za tuto akci a za nasazení všech, kdo dali k dispozici své síly v terénu, ale i těm, kdo spolupracovali na virtuální Noci kostelů a pomohli při natáčení a realizaci přímého přenosu pro TV Noe. Děk patří Ministerstvu kultury a samosprávám – za nás budějovické Magistrátu města – za finanční podporu, která výrazně pomáhá, zejména při propagaci akce.

Letošní Noc kostelů je plánována na pátek 28. května 2021. Ani dnes nevíme, jaká bude situace z pohledu epidemiologického, a proto jakožto organizátoři máme tři varianty:

- a) bez omezení (virus zmizí)
- b) s určitými omezeními (pochopitelně nevíme jakými)
- c) úplný „lockdown“ (tedy sedět doma)

Každý organizátor, nejen kulturních a společenských akcí, ale i bohoslužeb, poutí, veřejných akcí, se bude muset podle nastalé situace zařídit, přičemž Noc kostelů je především akcí živou a jakékoli zprostředkování je pouze nouzovým, byť někdy nutným řešením.

V realistickém pohledu asi můžeme vyloučit verzi a) a c) a lze počítat s verzí b), která ovšem, tak jako minulý rok, počítá s některými omezeními, ohledně počtu osob, o hygienických opatřeních nemluvě.

Každá nevýhoda je však i výzvou a snad právě letos nachází i svou souvislost s mottem letošní Noci kostelů, vybraného z Žalmu 104, verš 20: „*Přivádíš tmu, noc se snese, celý les se hemží zvěří*“, překlad Viktora Fischla poeticky hovoří o zvěři, která vybíhá. Výzva může být nejen výzvou k otevření kostelů, nýbrž i k „vyběhnutí“ k oněm místům, která jsou na veřejném prostranství, často zapomenuta, a přitom odkazují ke kořenům farnosti či komunity. Mám na mysli místa, kde stál původně kostel a třeba po požáru byl postaven jiný, ten dnešní, nebo místo, kde byla zbořena jedna z kaplí kostela. Tak by se snad bylo možné i vyhnout shromažďování mnoha osob ve vnitřním prostoru a možná při tomto úsilí najdeme i místa, která zná jen málokdo. Další charakteristikou, danou veršem ze Žalmu 104 je vztah ke stvoření, k přírodě, téma, které snad my, křesťané objevujeme a snad někomu nebude znít cize, že i Ježíš se při vtělení stal jedním z živých organismů – člověkem. Jistě, téma vztahu člověka a přírody je téma, aspirující na onálepkování přívlastkem „ekologické“, což bývá nálepka, spojená často s některým z politických či společenských trendů. Ve skutečnosti však toto slovo určuje vztah mezi tvory a přírodou (i neživou) a mezi tvory navzájem. V důsledku tak určuje i naše vzájemné vztahy, chování a rozhodování.

V nedávné době jsem hovořil s přáteli – mladým mužem a mladou ženou – kteří se snaží zachránit jeden prastarý strom před pokácením. Strom, který není na překážku plánované rekonstrukci daného prostoru, ani není na obtíž kolemjdoucím, nevykazuje známky nějakého nebezpečí pro chodce a podobně; jedinou jeho „vinou“ je, že – podle vyjádření odborníků – mu zbývá jen 30 let života. Onen mladý muž při té příležitosti řekl: „*To je jako, kdybys řekl třeba svému dědovi 'no, tobě už zbejvá jen pár let, tak to nějak ukončíme'.*“ To slovo bylo a je pro mě slovem, které krásně ukazuje souvislost mezi úctou k životu člověka a úctou k životu přírody, prostředí, které je nám dáno jako náš životní prostor.

Domnívám se, že kdo jiný, než křesťané mají zodpovědnost dát ekologickému, tedy hlavně vztahovému rozměru života hlubší rozměr. Je to přece křesťanské prostředí, které dalo vyrůst takovým osobnostem, jako byli Jan Heller a Erazim Kohák, jako jsou Marek Orko Vácha, Jan Květ a mnozí další, kteří chápali a chápou vztah člověka a přírody s nadhledem i hloubkou. Papež František krásně říká, že: „*Povolání střežit Boží dílo je podstatnou součástí ctivostného života. Nepředstavuje něco volitelného ani nějaký druhotný aspekt křesťanského života.*“ (encyklika *Laudato si'*, 217). Přijměme výzvu k přípravě Noci kostelů, nechme se fascinovat, abychom znovu našli údiv nad stvořením i nad velikostí lidského ducha, a především Ducha Božího. Vyzvěme k tomu i ty, kdo váhají – v našich farnostech nebo ve farnostech a sborech sesterských církví.

Již nyní je možné se přihlásit na www.nockostelu.cz v sekci „elektronická přihláška“ a v případě nejasností, dotazů, nebo žádosti o radu jsem k dispozici na adrese dekanstvich@centrum.cz, nebo na tel.: 731 402 857.

S díky za přízeň, modlitbu i za vykonanou práci

Štěpán Hadač, koordinátor akce Noc kostelů
v českobudějovické diecézi

28.05.21 NOC KOSTELŮ

Přivádíš tmu,
NOC
se snese, celý les se hemží zvěří.

Žalm 104,20

WWW.NOCKOSTELU.CZ